February 1999
лютий 1999 р.

ПРОМІНЬ
Promin

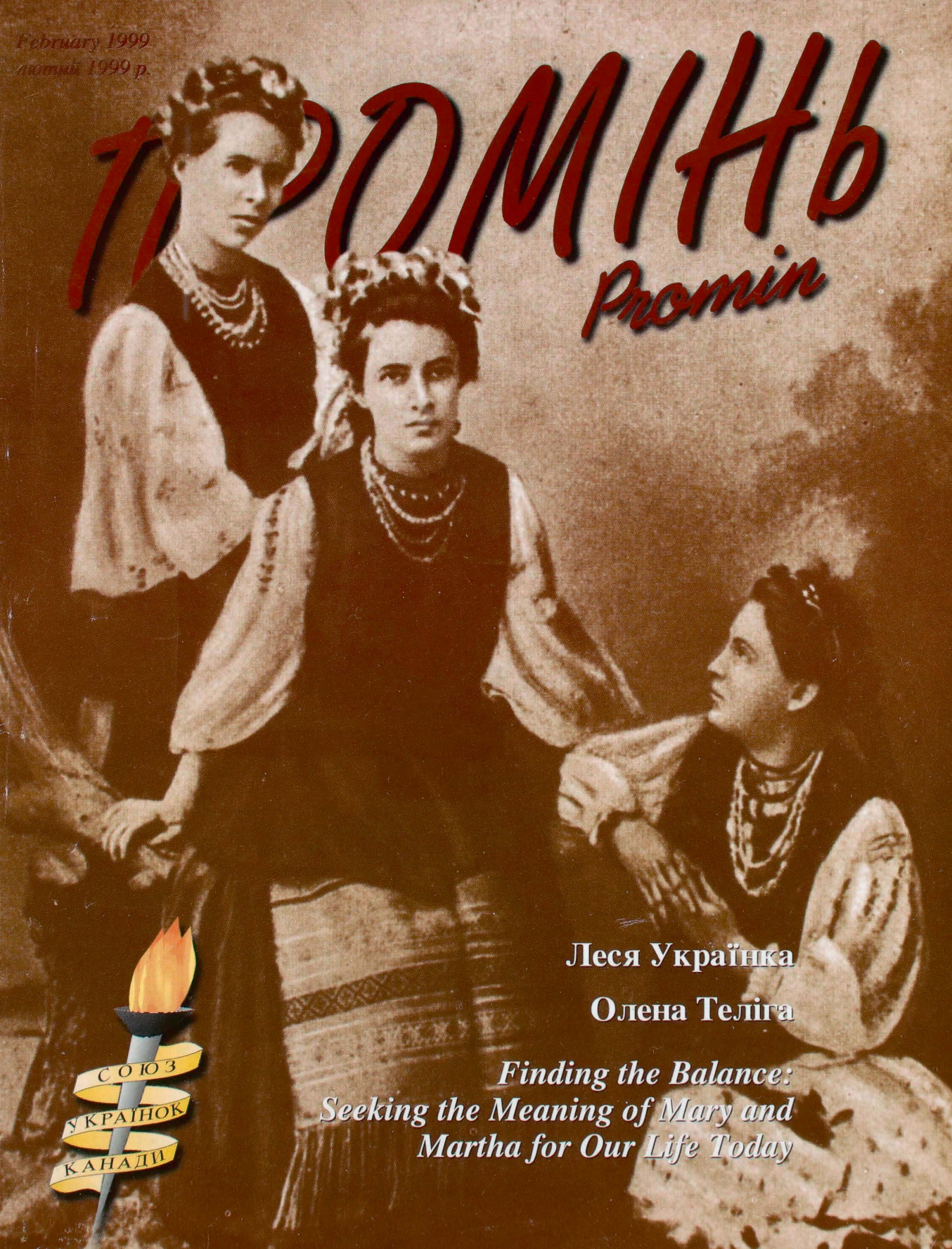

Леся Українка

Олена Теліга

Finding the Balance: Seeking the Meaning of Mary and Martha for Our Life Today

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

ПРОМІНЬ
РІК XXXIX ЛЮТИЙ Ч. 2
видає
СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ
Виходить раз у місяць,
Головний Редактор - Орися Сушко
Редактор, Оксана Арсено
Редакційна Колегія:
Добр. Катерина Бублик
Галя Липка
Галина Мельник-Марко
Референт Променя - Галя Щерблюк
Річна передплата в Канаді - $20.00
Передплата до інших країн - US $25.00
Одне число - $3.00
Редакція застерігає собі право скорочувати та поправляти надіслані матеріяли

PROMIN
Box 57268
Jackson Station
Hamilton, Ontario, Canada
L8P 4X1
Fax: 905-524-5362
e-mail -promin@networx.on.ca

PROMIN
published monthly by
UKRAINIAN WOMEN'S
ASSOCIATION OF CANADA
VOL. XXXIX FEBRUARY No. 2
Editor-in-Chief - Orysia Sushko
telephone 905-572-9626
Editor - Oksana Arseneault
telephone 905-524-5178
Editorial Committee:
Dobr. Kateryna Bublyk
Halia Lypka
Halyna Melnyk-Marko
Promin Convener - Helen Scherbluk
telephone 416-233-0724
Administrator - Oksana Arseneault
telephone 905-524-5178
Subscription in Canada - $20.00
Other Countries - US $25.00
Single copy - $3.00
The editors reserve the right to edit submitted materials
Publication Mail
Registration No. 1925
International Standard Serial number
ISSN 038021-40
Обкладинка і формат - Данієл Арсено
Cover and layout - Daniel Arseneault

ЗМІСТ
CONTENTS

1 Редакційна ..... Editorial
2 Леся Українка ..... Lesia Ukrainka
5 Олена Теліга ..... Olena Teliha
8 Різдв'яні Поздоровлення ..... Christmas Greetings
9 Мистецтво ..... About the Arts
Вадим Доброліж *Vadym Dobroliz*
11 Життя і Культура ..... Life and Culture
13 Вісті з Централі ..... News from the National Office
14 Нашим Дітям ..... For Our Children
15 Український Музей Канади, СУК ..... Ukrainian Museum of Canada, UWAC
16 Духовість ..... Spirituality
Finding the Balance
20 Громадська Хроніка ..... Community Events
29 Квіти Незабутнім ..... In Memoriam
33 Пресовий Фонд ..... Press Fund

На обкладинці: Леся Українка з Ольгою Косач та Оксаною Старицькою
Cover: Lesia Ukrainka, Olha Kosach and Oksana Starytska (Photo 1896)

Адреса Централі **Союзу Українок Канади**
Address of the Ukrainian Women's Association of Canada:
202-456 Main Street, Winnipeg, MB R3B 1B6
Telephone: 204-957-7630 Fax: 204-947-3882
Office hours: Monday, Wednesday, Friday 1 - 4 p.m.
Канцелярія відкрита в понеділок, середу і п'ятницю від 1-ої до 4-ої год. дня
Адреса, телефон, телефакс і електронічна пошта **Променя** подано з ліва
Promin address, telephones, fax & e-mail listed to the left

Editorial
Редакційна

СЛАВА ІСУСУ ХРИСТУ!

Історія українського народу виявляє чи мало героїчних описів із посвяти жіноцтва, котре стояло на сторожі віри, родини, традицій і держави від початків існування нашого народу. Багатьох із цих героїнь, які тримали високо ці ідеали від княжих часів до сьогоднішного дня, нам відомі. Це переважно визначні письменниці, патріоти переслідуванні за їх відвагу боронити українську державу.

Із всіх них ми цього року присвячуємо це число славної пам'яті поетеси Лесі Українки і мучениці Олени Теліги, які незважаючи на особисту небеспеку віддавали свої знання і здібності, щоб народ їх жив. Кожну хвилину свого короткого життя Леся Українка віддала за соціяльне і національне визволення свого народу. Олена Теліга, разом з її чолвіом Михайлом розстрілена гестапом в Бабиному Ярі. Потрібно, щоб про таких подвижниць, як вони не забувати і, щоб про них освідомлювати наше суспільство. Хай їхні діла стануть для всіх нас прикладом і заохотою боротися за правду.

Зачислюємо до героїнь також багато жінок, які своєю посвятою на рідних землях і в діяспорі несли і дальше високо несуть іскру яку запалили ці перші героїні-борці.

Маємо і своїх сучасних героїнь, які свідомо і віддано працюють для добра і розвитку українського суспільства в Канаді в загальому, а зокрема для скріплення і розвитку нашої організації Союзу Українок Канади і нашої Української Православної Церкви.

Це включає і Вас, дорогі наші читачі, які розуміють потребу і вартість друкованого слова. Віримо, що Ваша підтримка й ідейність поможе скріпити широкогранну працю українського жіноцтва.

Ярися Сушко

Upon taking over the administration of Promin in October of 1997, it came to our attention that approximately one third of our subscribers' accounts were overdue, some from as far back as 1994. Over the course of the year, we endeavoured to send out reminder letters each month, slowly bringing our mailing list up to date. This past November, the Promin staff mailed out over 500 letters to our readers whose subscriptions were still past due, including those due up to September 1998. We understand that it is easy to overlook the date on the label of your Promin, and for this reason, it is our policy never to cancel a subscription when it reaches its expiry without first checking with the subscriber, usually by way of a reminder letter. It is more important to us that our readers have every opportunity to continue receiving Promin.

I would like to take this opportunity to thank everyone who brought their subscriptions up to date in response to our letters. Your enthusiastic response to our reminders has significantly reduced the number of past due subscriptions, although we still have a number that are not yet up to date. Because printing and mailing costs are based on the number of copies we issue each month, it is extremely helpful when all accounts are up to date. We appreciate your continued support in this matter.

I would also like to thank those of you who sent us record of previous subscription payments, which were not included in the records provided to us at the time of the transition of the administration. These omissions became evident as we received your replies. Thank you for your understanding and assistance in bringing the Promin mailing list up to date. Your cooperation is greatly appreciated.

Thank you and God Bless!

Oksana Arsenault

ЖИТИ ХОЧУ! - БУДУ ЖИТИ!

Уривок із передмови Дмитра Павличка з приводу передруку книжки „На крилах пісень", яка вперше була видана у Львові 1893 р.

„Від часу Шевченкового <Поховайте та вставайте>, Україна не чула такого сильного, гарячого та поетичного слова, як із уст сеї слабосилої, хорої дівчини", пише Іван Франко в статті „Леся Українка" (1898), посилаючись якраз на один з творів першої Лесиної збірки „На крилах пісень". Завдяки старанням того ж Франка книжка вийшла у Львові 1893 року і звістила - в українській літературі починає діяти нова могутня постать. Незважаючи на суперечливі враження, які ця книжка викликала, будучи, певна річ, одночасно пробою ще дитячого, наївного і вже дозрілого, сформованого дару, все ж уже тоді залишилося домінуючим розуміння, що в нашу духовність прийшла нова сила, народжена піднесенням національно-визвольної боротьби в обидвох частинах розірваної між Австрією та Росією України.

Рання поезія Лесі Українки саме через свою до певної міри формальну недовершеність, ідейну оголеність і декларативність показує, як добувається вогонь поетичного мистецтва, що є основою феномену нашої письменниці. „На крилах пісень" - це її контурний портрет, на якому ми ще не бачимо в деталях натхненного обличчя, але впізнаємо лінії непокірного, воїтельського і водночас мислительського характеру. Це поезія, яка будується на протидії з одного боку - зневіри, розчарування, розпуки, а з другого - бадьорості, непокори, твердості духу. Там, де печаль переходить у радість, боління в гордий заклик до боротьби, там знаходиться

сплетіння всіх важливих для нашої поетеси нервів слова. Її максималізм - загибель або перемога! - найвище і найприродніше почуття, що народжується в двобої між розпачем і духовною неподатливістю.

У вірші, який вважається епіграфом до всієї творчості Лесі Українки, в хрестоматійному, знаному нами зі школи, але підтвердженому тільки досвідом життя „Contra spem spero", ця драматургія являє себе повною мірою і на повну силу:

Ні, я хочу крізь сльози сміятись,
Серед лиха співати пісні,
Без надії таки сподіватись,
Жити хочу, Геть, думи сумні!

У вірші „Надія", написаний ще справді маленькою Лесею (у 9 літ), сприймається не як дитяча поетична вправа, а серйозний твір. Саме тут вперше зустрічаємо конфлікт, протистояння великих почувань:

Поглянути ще раз на синій Дніпро, -
Там жити чи вмерти, мені все одно.

Пригадується Шевченкове: „Мені однаково, чи буду я жить в Україні, чи ні", до якого Лесин вірш має пряме відношення. Жити чи вмерти, щоб тільки біля Славутича, - це ж від Тарасового полумя засвічується талант іще дитини, а вже прозріваючого генія.

До безталанної матері-України звертається Леся першим віршем цієї книжки (Сім струн) і надає ясного тону тим речам, які нібито стосуються лише її особистого нещастя. Ненав'язливе, мимовільне, прикрите скорбними й героїчними мотивами поєднання своєї долі з долею України створює атмосферу цієї книжки, робить її цілісною і правдивою.

Цікаво - філософський і на час виходу книжки дещо абстрактний її патріотизм з бігом часу конкретизується, стає пластичнішим і реальним, а за наших днів просто вражаючим. Хіба трагічне і тверде <Жити хочу! Геть, думи сумні!> не накладається сьогодні на чорнобильську і загальнонаціональну нашу дійсність? В тому й велич

справжньої літератури: її тлумачить і начебто дописує посвоєму кожна доба.

Читаючи „Кримські спогади", відчуваємо, що Леся добре знала не лише історію і трагізм кримськотатарського народу, але й те, як і попередники А. Міцкевич і О. Пушкін сприймали Крим. І, власне, дискутуючи з їхнім ідеалістичним баченням <нещасної країни>, вона створює цей, чи не найкращий, розділ збірки.

Кожне її слово дороге, бо це слова ще дівчинки, ще наполегливої учениці, яка, піднявши очі, на хвилину відривається від словників та підручників і стає тут же пророчицею, учителькою народу. В її грудях стугонить серце, велике й вічне серце поета, де вміщаються і батьківщина, і людство, і вся Земля.

О люде мій бідний, моя ти родино,
Брати мої вбогі, закуті в кайдани!
Палають страшні, незагойнії рани
На лоні у тебе, моя Україно.

Вслухайтеся в ці рядки! Вдумайтеся в них - і здійміться на крилах сумних пісень, щоб поглянути на страшні, незагойнії виразки і струпи русифікації, радіації, профанації життя й любові на рідній землі. І скажіть разом з Лесею Українкою та з Україною:

ЖИТИ ХОЧУ! - БУДУ ЖИТИ!

Леся Українка з матір'ю Оленою Пчілкою серед знайомих. Фото 1904-1905 рр.

LESIA UKRAINKA

"To thine own self be true,
And it must follow, as the night the day,
Thou canst not then be false to any man."
- Shakespeare

"Be true to yourself". This concept is so simple and yet so profound. It is simple because it is so straightforward and logical, and so profound because in examining it we find that it demands incredible self-control to be faithful to it.

"Be true to yourself". What does this statement really mean? Throughout human history it has intrigued the world's greatest thinkers. Lesia Ukrainka, a giant of Ukrainian literature and thought, also pondered over it, and made it the central theme of several of her works.

Lesia's analysis and interpretation of this idea gives us a deeper insight into the human being and his relationship to the world he lives in. And to us, the Ukrainians, it has a special message of wisdom.

To Lesia Ukrainka, as to the English poet, John Donne, "no man is an island". There is a direct relationship between the individual and his surrounding. And so, his physical self is just a part of his total self which is his psychological acceptance of his being part of his family, his community, his nationality. To Lesia, when one is true to himself, he is true to the ideals of the enormous body of which he is a member.

In her interpretation of "self", Lesia was inevitably influenced by her own life. First and foremost, as a Ukrainian, she bore the fate of her people from early childhood. Members of her family were exiled for Ukrainian activities; she herself could not publish her works in local papers. Her mother, Olena Pchilka, worked fervently to teach her to love her country, her people and their language, which were being suppressed by the Russian conquerors. To her, the beautiful, sunny land of Ukraine became a prison and her people the prisoners. Consequently, every Ukrainian was a potential fighter for the freedom of all. Her concept of "self" crystallized into a free, democratic Ukraine with all its positive aspects, while the "selves" of individuals composed this glorious whole.

It is fortunate that Lesia Ukrainka was a powerful poet. With her sensitivity she felt her country's tragedy and with her insight she sensed her people's faults; with her prophetic mind of a seer she was able to find a path to lead them out of the national darkness, using her concept of "self" as their goal.

By this very virtue she became a teacher, a spiritual leader, whose influ-

ence, like that of Shevchenko and Franko, becomes more dynamic with each decade and constantly reminds us to be true to ourselves.

Lesia Ukrainka, the poet, teacher and seer, knew that to be true to oneself is an effort demanding our utmost strength. She also knew that to strive and to fight for one's existence was the basic requirement of life. "Fight, hope, and live" appear again and again in her works.

She had seen too many of her countrymen, the Ukrainian intelligentsia, acquiesce before national and political oppression by Ukraine's neighbours. This fear, this lack of incentive to attempt to oppose evil was a sign of weakness, of self negation, a slope leading to national death.

To stir her apathetic countrymen to positive thinking and to indicate the dangers of acquiescence to evil she wrote her powerful and beautiful dramatic poem, "Cassandra". Cassandra, the princess, prophetically sees the forthcoming ruin of Troy and points out the faults which lead it to disaster. But no one heeds to her warning and she is helpless in her helplessness. Her sister, Helen, describes Cassandra's plight:

"It is true, the gods are to blame. They gave you the eyes to see the truth but did not give you the strength to control it. Folding your arms or wringing your hands you stand looking at the vision of horrible truth as though you were petrified, as though the terrible Medusa looked at you. You only terrorize the people. The truth becomes more horrible and the people lose their remaining strength and self control as they throng to their destruction. And then you say: 'I told you so'."

It is not enough to recognize the truth but one must also have the will to fight for this truth, if he is to be true to himself.

In analyzing the concept of being true to oneself, Lesia presented an interesting case in "Martianus, the Advocate".

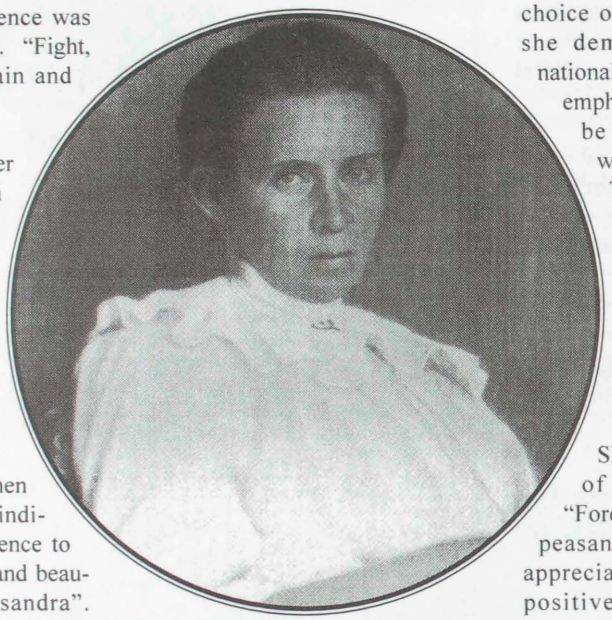

Леся Українка останній раз в Києві. Фото 17 травня 1913 р.

Martianus the advocate is a secret member of a persecuted Christian community in Rome. He cannot profess his belonging publically as this would mean losing a position which he utilized in helping many Christians. His friend's son, a Christian, commits an offence and begs Martianus to help him. Martianus refuses, leaving the boy exposed to death.

An identical problem is also presented in the poem "Orgey". Anteus, a Greek musician, prefers to kill his wife than to see her dance before the Roman conquerors.

The poetess gave an identical solution to both problems which indicates her strong opinion on the matter. Personal feelings are secondary where questions of national pride or sacred principles are concerned.

Lesia's great devotion to the Ukrainian cause, her constant dealing with problems having political and national themes, do not dominate her choice of subjects entirely. Just as she demanded honesty to one's national ideals and country, she also emphasized that one cannot really be happy if he is not honest with himself as an individual. The poetess contended that to be true to one's own nature was the basis of success in all other spheres of life. She believed that one instinctively feels what blends with his personality and brings him happiness.

She illustrated this idea in one of her best known works, "Forest Song". Lukash, a young peasant, has infinite capacity for appreciation of art, beauty and the positive elements in life. He is unaware of this until he meets the innocent, idealistic forest fairy, Mavka, whose devoted love awakens the world of beauty for him. Their tender natures blend, and this harmony brings them great joy. But Lukash, the human, is not true to his real self. Mavka realizes this threat to their happiness:

"I'm only sad because you cannot bring your life up to the level of your soul".

He has not the strength to oppose the force which mars their perfect love. Leaving the delicate forest creature to pine, he marries a village girl not for love but for material rewards. Without Mavka he no longer enjoys art and beauty; nor is he happy. He has betrayed his true self and the bur-

den of life falls heavily on him.
Mavka, it may be said, is guilty of a similar crime against her nature. She falls in love with a human. She does not heed to the warning of the Forest Elf:

"But keep afar from human pathways, child, for freedom never treads where only care tugs its sorrows".

Lesia Ukrainka wrote most of her works with the purpose to teach her countrymen, to help them cultivate good characteristics which are so indispensable to the health of a nation. But she did not exclude herself. How well the following personal reflection emphasizes her philosophy that one must be true to himself:

"To reach my pathway's end I often long, / Just as I have begun it -- with a song."

Its constant reoccurrence in her poetry indicates how important the concept of loyalty was to the poetess. For harmony in an organization, for personal happiness, a clear conscience is very desirable.

The poetess showed us that to achieve this state is not an easy task. Sometimes great sacrifices are inevitable, but the rewards of personal satisfaction and usefulness to our people are worth striving for.

Reprinted from Promin, Vol. III, No. 2,

ОЛЕНА ТЕЛІГА

Героїчна смерть -- в снігах Бабиного Яру

"І в павутинні перехресних барв
Я палко мрію до самого рання,
Щоб Бог зіслав мені найбільший дар:
Гарячу смерть, не зимне умирання".

В часах таких, як ми їх тепер переживаємо, -- коли найбільш загрозлива імперіялістична потуга червона Москва, уосіблення найгіршого зла, насильства і неправди, посягає брутально по гегемонію в світі, а той світ -- в особах провідників вільних народів і людей, є схильний іти на угоду з дияволом, ради сповидного збереження свого спокою і добробуту, -- неодного з нас може огорнути чорний одчай і зневіра, в доцільність будьяких оборонних зусиль, щодо вартости найкращих ідей і людських чеснот.

Обсервуючи те, що діється нині в світі, зокрема слідкуючи за все більшим зростанням нахабности московських імперіялістів, що йде в парі з постійно скріплюваним наступом московських окупантів на самі основи буття українського народу і всіх інших поневолених народів, в той час, як на Заході волять зовсім промовчувати факти безупинних визвольних змагань тих народів, щоб -- мовляв -- не дразнити безпотрібно Москви, -- неодин з нас може малодушно деколи подумату собі: -- "Шкода було труду і боротьби, марно пропали всі наші зусилля, надармо пішли всі наші жертви крови, волі, здоров'я і майна, бо і ми всі і весь світ засуджені на загладу і загибель в пащі московської потвори".

Такі розпучливі думки можуть родитись у слабодухів тим більше, коли чують частіше голоси різних капітулянтів на еміграції, які дорадждують українцям здатися повністю на ласку і неласку ворога.

В такий час, найважчого тиску і фізичного і морального на субстанцію нації, живуче її покоління відкликується, зі спрагненістю до краю вичерпаного мандрівника на пустині, до великих і найбільших постатей і подій древньої і найновішої історії, щоб у них зачерпнути снаги і віри в себе, в свої сили і спроможності, в свою незавершену місію, щоб в них і через них наново ствердитись і утвердитись.

Переможені хвилево в збройній

боротьбі, позбавлювані волі за гратами в'язниць і дротами концлагерів, розсіяні по світі, заколисувані добробутом і асимільовані чужою культурою і державною рацією "нових батьковщин", ми свідомо будимо перед собою і перед народжуваним та виростаючим на чужині молодим українським поколінням, візії тисячолітньої християнської державної України, величні часи українських володарів -- князів і гетьманів та їхніх славетних чинів, та зупиняємось на величній постаті Олени Теліги -- найвизначнішої жіночої постаті нашої бурхливої доби, війн та патосу визвольних змагань.

Олена Теліга, поетеса, революціонерка, провідна діячка українського націоналістичного руху, розстріляна німцями 21-го лютого 1942 р. у Бабиному Ярі під Києвом, на 35 році життя.

Донька українського міністра Шовгеніва, у Києві провела своє дитинство, починаючи з 10-го року життя, де її батько став 1917 р., спершу професором Київської політехніки, потім міністром і мусів виїхати за кордон. Родина залишилася під большевиками, і аж у 1923 році, коли Олена мала 15 років, нелегально перебралися через польський кордон до батька, що був інтернований у Тарнівському таборі. Звідти родина Шовгенівих пересилилася до Чехії, де батько став ректором Української Господарської Академії в Подєбрадах. Як учениця Київської Гімназії, Олена глибоко пережила бурхливі роки національної революції, оборони української державности, в її столиці, та руйнування її здобутків большевицькими окупантами. Ці пережиття величі і трагіки визвольної боротьби, сформувала на все життя її вражливу душу і світогляд і залишили ій незламний гарт мужности і рішучости.

В Чехії після матури, Олена стала студенткою історично-філологічного факультету в Празі, і ввійшла в літературне середовище найвизначніших наших поетів того часу: О. Ольжича, Є. Маланюка, Стефановича, Лятуринської, Л. Мосендза, Гриви, Дарагана, Чи рського і стала твердо на позиціях українського націоналізму. Вийшовши заміж за інжінера Михайла Телігу з Кубані, переїзджає, в 30-их роках, до Варшави і стає постійною співробітницею "Вістника", редагованого у Львові Дмитром Донцовим. Її зараховують до "вістникової квадриги" разом з Ольжичом, Є. Маланюком, Юрієм Кленом і Л. Мосендзом.

Вибух світової війни пориває її в вир революційно-визвольної боротьби в рядах Організації Українських Націоналістів (ОУН). Вона глибоко розуміє потребу військового і духового озброєння. "Хай не буде в нашій дійсності ані одного войовничого революціонера -- пише вона -- що легковаживби силу слова, яке стоїть на сторожі зброї. І хай не буде ні одного освіченого книжника, якому книжка заступила б дорогу до зброї. Книжка -- духова зброя -- смілива стає поруч зброї військової".

І Олена Теліга стає в Воєнний час на фронт формування української націоналістичної духовости.

В липні 1941 р., коли воєнні фронти докотилися до Києва, Олена Теліга вирішила йти в культурній місії до розбомбленого, зруйнованого Києва. Ніякі пересторогі її не спинили. Там стає вона головою "Спілки Письменників" і редакторкою єдиного в той час літературного журналу "Літаври". Її праця обривається 9-го лютого 1942 р. гестапівськими арештами київських культурних діячів, найближчих співробітників Олени Теліги, яких розстріляно в снігах Бабиного Яру і поховано в невідомій збірній могилі.

Її ім'я стало символом і прикладом невгнутости патріотки-героїні, предметом щорічного культу і подиву для прийдешніх поколінь.

Ставлячи собі і західньому світові перед очі, найвелечніші події і постаті з нашої історії, ми усвідомлюємо собі рівно ж ті періоди національного упадку і приниження, які чергувались зі світлими перемогами і тріюмфами, і це зіставлення тим більше укріплює нас у вірі і переконанню, що й теперішня лиха година української нації, незабаром минеться і переможений хвилево, але ніколи незламний український народ, знову розправить свої дужі рамена і змете зі своєї прадідної землі всіх наїзників-супостатів.

Реферат виготовлений Крайовою Управою Комітету Українок Канади, Вінніпег, 1976

OLENA TELIHA

In February, 1942, the German Gestapo shot Olena Teliha in Kiev. Who was she? Her name has become a legend to the Ukrainian people. The anniversary of her heroic death awakens the thoughts of millions of Ukrainian youth all over the world.

Olena Teliha was a poet and a revolutionary. And great is the poet who fights for the fate of his nation. In the ancient times they were called prophets.

Lesia Ukrainka pictures her conception of a poet:

"He is not a poet who forgets
The terrible wounds his people bear,
And out of selfishness accepts
T' golden chains on his hands to wear."

Olena Teliha herself knew very well the poet's duties:

"Away with sorrow! Let's at once assemble
And further march to our leading goal."

The Ukrainian people lived through a violently tempestuous period during the last World War. Ukraine became the arena for the life-and-death struggle of two enemies -- Germany and Soviet Russia. As the flames of the war engulfed more and more European countries, the Ukrainian people searched for ways and means of casting off the shackles of foreign occupation and creating an independent nation. At that time countless numbers of nationally conscious and educated Ukrainian youth, having escaped from the Soviet regime, lived in Prague and Podiabrady, Czechoslovakia. Amongst these was our poetess, Olena Teliha. As soon as the Russian Army withdrew from Kiev, Olena Teliha, along with many other young patriot-revolutionaries arrived in Kiev to make preparations for taking the first steps towards creating an independent Ukraine.

But the hopes of these young dreamers were met with relentless reality. The new occupant of Ukraine cruelly opposed all endeavours for the Ukrainian benefit. The German occupational forces arrested Olena Teliha and her husband along with other Ukrainian leaders. Execution followed a short imprisonment.

Scratched on the prison wall the following words were afterwards found:

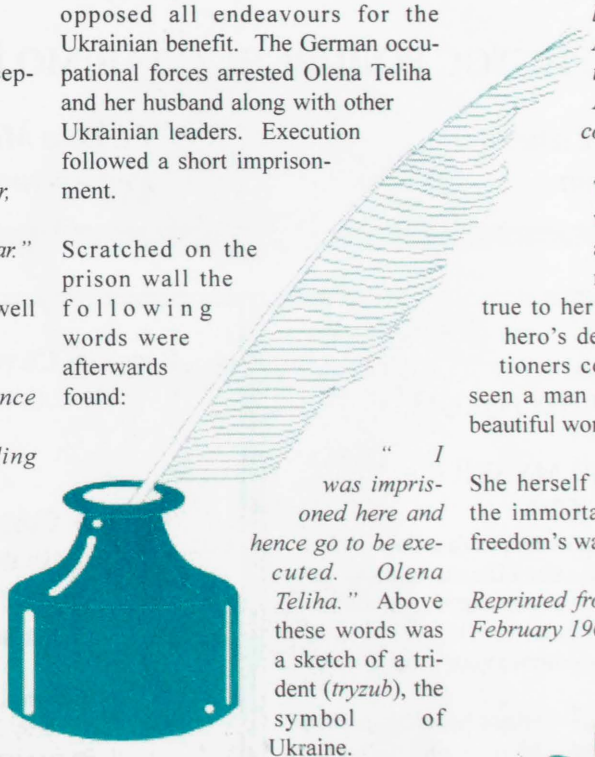

" I was imprisoned here and hence go to be executed. Olena Teliha." Above these words was a sketch of a trident (*tryzub*), the symbol of Ukraine.

The enemy of Ukraine extinguished this burning young talent. She died at the age of 35, a flower cut down before its chance to blossom warmly and beautifully. The vibrant strings of her heroic poetry were snipped and the sensitive heart which loved its people so dearly was silenced forever.

But she lives on in the hearts of her fellow Ukrainians. To us she remains a woman of talent who portrayed the turbulent life about her, the Ukrainian reality and the ensuing struggle. She knew that a poet's duty was to incite the struggle for freedom but when the moment for action strikes the poets are not exempted from their own battle calls:

"In the crisscross cobwebs of colours
I dream till the morning's last breath,
Asking God to send me the greatest of gifts:
A passionate, but not a cold death."

These were not only the wild intangible dreams of a poet. When the crucial moment arrived she was true to her spirit and she did die a hero's death. One of the executioners commented: "I have not seen a man die so heroically as this beautiful woman."

She herself now has become one of the immortal rays which help light freedom's way in Ukraine.

Reprinted from Promin, Vol. I, No. 2, February 1960.

ВІДДІЛ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ
ім. ЛЕСІ УКРАЇНКИ В ОТТАВІ, ОНТ.

пересилає побажання

РАДІСНИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО І НОВОГО РОКУ
ЦЕНТРАЛІ І ВСІМ ЧЛЕНКАМ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ,
РЕДАКЦІЇ ЖУРНАЛУ ПРОМІНЬ
ВСІМ УКРАЇНЦЯМ В УКРАЇНІ І ПО ВСЬОМУ СВІТІ

ХРИСТОС РОДИВСЯ! СЛАВІМО ЙОГО!

Оля Самець
Голова

Галина Михальчук
Референтка Журналу

ІЗ РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ
ТА НОВИМ РОКОМ!

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ КАНАДИ, СУК

бажає спокою, задоволення та бажаних успіхів Українській Православній Церкві, складовим організаціям СУС, жертводавцям і приятелям Музею, Українському Народові та всім миролюбним людям світу!

Євген Кусий, голова
Eugene Kucey, President

Марія Кіщук, директор
Marie Kishchuk,Director

UKRAINIAN MUSEUM OF CANADA, UWAC
910 Spadina Crescent East
Saskatoon SK Canada S7K 3H5
Phone: 306-244-3800 Facsimile: 306-652-7620
E-mail: ukrmuse@sk.sympatico.ca
Website: http://www.umc.sk.ca

Веселих Свят Різдва Христового і Щасливого Нового Року

бажають

Членки Союзу Українок Канади,
Відділ ім. Лесі Українки
при Церкві Св. Іллі
в Едмонтоні, Альберта

Вітаємо Центральну Управу
Союзу Українок Канади,
Редакцію журналу Промінь,
Провінційні управи і членок по відділах Союзу
і всіх вірних

ХРИСТОС РОДИВСЯ! СЛАВІМО ЙОГО!

Mary Harisim
President

Mary Shewchuk
Secretary

Кілька Рефлекції У 25-річчя смерти Вадима Доброліжа

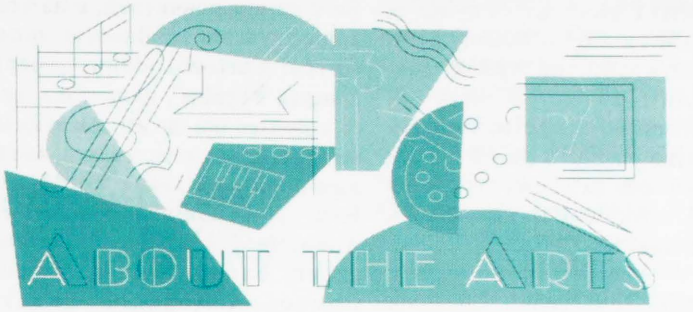

Петро Саварин

Віктор Домонтович у своїй повісті „Без грунту" згадує про одного мистця-маларя Линника, який змушений виїхати з України і поселитися в Санкт-Петербурзі і, з роками, з туги за Україною, попадає в депресію. Тоді коли на Україні він малював все сонячними, золотими й голубими кольорами, в далекому туманному Санкт-Петербурзі він малює свої картини чимраз темнішими фарбами. Його постаті, колись такі життєрадісні, стають сумними, чимраз похмурішими. Його пейзажі, колись повні квітів і світла, стають темні, чимраз невиразніші, а його квіти виглядають мов не з цього світу взагалі. Одного вечора Линник випливає під захід сонця човном на Ладозьке озеро ... і зникає. Тільки самітний човен хитався на другий день на озері, і люди навіть тіла його не знайшли. Поповнив самогубство? Чи пропав-втопився під час бурі? Але ж тої ночі жодної бурі на озері не було!

Цей Домонтовичів мистець Линник завжди при ходить мені на думку коли думаю про мистців, яких доля вирвала з рідного українського грунту, і кинула на чужину, в чужу спільноту, без мови, без засобів на життя, без мистецького середовища. Що робити, як, де творити, для кого? А жити треба, і родину треба якось забезпечити. Я вже говорив про св. п. Вадима в першу річницю його смерти, а сьогодні хочу поділитися з Вами кількома додатковими рефлексіями.

Я побачив Вадима вперше, власне, в Ювілейній Авдиторії. Вже не пригадую добре, що саме йшло на сцені: „Травіята" чи „Кармен". Сидячи з Олею спереду на крилі, я в один час почув якісь інструкції у мові з виразним українським аксентом. Поглянувши, я побачив молодого енергійного мужчину з буйним волоссям, що керував художнім оформленням сцени на другу дію. Після кінця опери я пішов за сцену і познайомився. Це був Доброліж. Від тоді я багато разів подивляв його декорації, бо оформляв він їх багато: „Травіята" „Кармен" "Wizard of Oz" "Kiss me Kate" "South Pacific" "Bells are Ringing" "Annie get your gun" "Oklahoma" "Brigadoon" "Fanny" "Molly Brown" і.т.д. І я не міг надивуватися: українець, недавній „ди піст", а вже відповідає за художнє оформлення сцени під опери і оперети англосаксонів (в

більшості) Едмонтону. І думав я, який це мусить бути талант, щоби в чужій країні, на чужій мові оформляти художньо сцену під чужі опери чи оперети, творити мистецтво сцени. І як міг би він показати себе на рідній грунті, на Україні, в постановах українських опер чи оперет!

Літа пливуть, як вода в Північній Саскачеванці, постійно і безперервно. Образи дорогих колись осіб з якими нам приходилося співпрацювати, заступають нові обличчя, але чи можуть їх вповні затерти? Ніколи! У такі хвилини, як ця вони виринають у нашій пам'яті, перед зором нашого серця, як кораблі із морських туманів, говорять до нас, усміхаються, дивляться нам в очі, мов живі! Так і покійний Вадим. Прямий і безпосередній, він не примилювався нікому, висловлював свої думки ясно і недвозначно, і за те я любив з ним поговорити і спірпрацювати з ним.

Мабуть кожне більше канадське місто, в якім скупчилися так звані „новоприбулі", дістало кілька мистців. Я маю на думці зокрема Торонто, Вінніпег, Саскатун і Едмонтон. Але тільки Едмонтон може похвалитися не лише їх такою кількістю, але й якістю. Згадаймо: Юліан Буцманюк, Юліян Крайківський, Василь Залуцький, Іван Кейван і Вадим Доброліж. Аж хочеться сказати - „п'ятірне гроно мистців", що збагатили найстаршу українську спільноту в Канаді - бо від Альберти почалося поселення українців - справжнім українським мистецтвом!

Тепер в Едмонтон, Богу дякувати, є вже багато мистців - українців, але не всі вони стоять на тім самім рівні, щодо „українськості" їх творів як згадані мною мистці. А шкода! Бо є на чім повчитися, є на кого зорієнтуватися. Взагалі, після Другої Світової війни, „американська Україна", якщо така ще є (а я думаю, що ще є!) збагатилася на великих мистців, згадати, хоч би для прикладу таких як: Мороз, Еко, Левицький, Дмитренко, Андрусів, Гніздовський, Гординський, Баляс, Мегик, Мазепа, Сомко, Холодний, Вирста, Була-вицький і чимало других. Що ж втрата для України, зиск для нас, української діяспори.

Жаль, що неможливо тепер спроваджувати до Канади мистців з України, так як покійний Петро Зварич колись спровадив родину Доброліжів. Вони б багато допомогли у збереженні нас, нашої мови і культури. Сотні церков розмалювали мистці-іміганти після Другої Світової війни на нашім континенті - сам Вадим розмалював яких 16 - а хто ж буде тепер розмальовувати нові, які будуються? Мистець Іван Кейван, що теж відійшов у вічність понад рік тому, а який написав вступ до „Альбому" покійного, недаром завважує, що іконостас Доброліжа в св. Івана „може служити клясичним зразком для виконання українських церков в Канаді", „здійснивши його в дусі тріумфу українського мистецтва - козацького барроко". І тому мені, за кожним разом як заходжу до Катедри св. Івана пригадується Вадим. І я кажу собі в думці: Спи спокійно, Вадиме! Тебе немає, але твій іконостас далі милує нас, і милуватиме ще довго-довго всіх, як приходитимуть сюди помолитися. дивлячись на іконостас, згадають і Тебе.

Я радію, що друзям покійного далося видати його „Альбом". Радію теж, що з його посмертного Фонду виділено вже кілька стипендій тим, які ідуть його слідами, та й ще від часу його смерти було кілька виставок його творів. Добре зробив КУК, що в 1983 році нагородив Вадима Шевченківською медаллю, і гарно повелася Громада св. Івана, що в 1990 році відзначила громадську працю Вадима і його дружини Валі і нагородила їх почесим членством.

Хочу ці рефлексії закінчити так. Едмонтон, колись мале містечко на степових периферіях Канади, завдяки мистцям як Вадим Доброліж і його побратимам після Другої Св. війни, завдяки таким також політичним діячам як Лучкович, Глинка і Дікур, і завдяки своїм громадським діячам, став відомим як один із трьох найголовніших центрів українських поселенців в Канаді. І за це ми його сьогодні згадуємо і вшановуємо.

Час не щадить нікого і ніщо, але на терезах Всевишнього важаться всі добрі людські діла і всі твори їхнього духа, за які вони дістають свою нагороду в небі, а на землі їх приклад і спадщина лишається їхнім нащадкам як фундамент під життя нових поколінь.

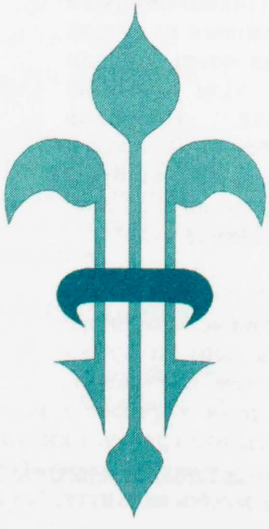

Life and Culture
Життя і Культура

СОЛОДКИЙ ТЯГАР 60-ти і 80-ти РОКІВ НА НАШИХ ПЛЕЧАХ

Насамперед зупинімося над поняттям „час". Що означає явища існування яких виміряються століттями, роками, місяцями, годинами, а врешті й хвилинами.

Час невпинний, але його можна розглядати різними фрагментами повязаними чи то з якоюсь загально-людською спільнотою чи з іще вижчим окресленням з кожним індивідумом.

Міра часу окремої людини починається з приходом новонародженої дитини типовим викриком з глибоким віддихом. Відтоді „час" життя одиниці вже починає ступати повільним кроком. У молодому віці він неквапливо пливе довгими шкільними роками. В роках вищих студій час починає приспішуватися, вже відчувається брак його. Пізніше коли відкривається широкий шлях самостійного життя, час починає летіти, наче потрапляє в якусь „молотарку". Цей період найбільш продуктивний. Ми виявляємо найкращі якості нашої індивідуальности. Виробляємо свою життєву позицію. Набираємо сили для здійснення своїх прагнень. Після того починається спад на-ших фізичних можливостей, а роки пролітають і нам нераз доводиться мугикати пісеньку:

„Гей літа, гей літа стрімко
так не летіть..
Гей літа, гей літа зачекайте
на мить,
Та зникаєте ви мов,
крізь пальці вода"

Тоді залишаються нагромаджуючись різні спогади. Надходять -50-ти, 60-ти, 70-ти, 80-ти річні ювілеї. всі вони відзначаються радісним, піднесеним настроєм, хіба що різняться, залежно чи ті ювілеї персональні, чи широкого маштабу, громадські організаційні, світської чи церковної спільноти.

З роками наростають зміни... Чисельність родин або збільшується, або маліє, змінюється й чисельність організацій....

Доводиться застановлятися, роздумувати... Дедалі приходять поняття „закон природи", „Воля Божа", які поступово змінюють наше родинне й громадське життя.

Розглянувши загальний рух часу, застановімся над моментом у якому ми перебуваємо. Як нам його оживити? Ми вже, напевно потребуємо „магічної палочки" для осягення бажаних цілей. Ось, минуло 70-ліття організації Союзу Українок Канади, проминуло 70-ліття нашої парафії св. Софії-Премудрости Божої. Відзначення були на ви сокому рівні. .. У-Р-Р А! -- у-р-ра! але за цією бравурою стояло усвідомлення нашого віку і „закону природи" й Божого закону. Ми потребуємо молодшого членства, щоби продовжувати нашу працю. Ми тримаємо тягар 6-ти, 7-ми й 8-ми десятків років, який ліг на наші плечі. А це час відходу не одного - двох членів. Це вже спустіння місць родинних патріярхів, а з тим розчинення і відчуження родин, як також опорожнення позицій у громадських установах.

Постає щемливе питання „що далі"? Що далі в родині, що далі в організаційному чи церковному житті? Ми мали дуже гарний річний розподіл нашої праці. Ми цікавилися духовним розвоєм нашого народу, нашої громади, підтримували молодь, помагали нашій Рідній школі, дбали за устаткування й оздоблення церкви. Ми захоплювалися мистецькими надбаннями, збирали, колектували музейні експонати. Наш невели -кий, але цінний музей є доказом цього. Більшість наших родин нагромадили дома багато картин, килимів, вишивок, кераміки, різьби, інкристацій, а найбільше друкованого слова: книжок, альбомів чи навіть колекцій святкових вітальних карток.

Тепер з'являється дивне явище. З появою вимріяної нашої держави України знецінюється наше зацікавлення тими збірками... Музей треба кудись переносити, але куди ці мистецькі речі передати, щоби вони виконували своє призначення? Провінційні музеї переповнені. Відчувається брак

приміщень. У цій ситуації найкращий вихід знайшовся в Україні. Там вони служать ближчому ознайомленню з розвоєм української діяспорної літератури, як також з правдивим висвітленням історії України.

Але виникає питання, що робити з великою кількістю нашого журналу Промінь та виданнями з історії нашої організації - Союзу Українок Канади? Чи теж їх висилати в Україну? Чи зможуть відділи оплатити одного багаторічного комплекту „Променя" та історії нашої організації?

Хоча ці видання дуже важкі, але вони високовартісні змістом: то живий літопис нелегкого, вельми-повчального побутування українців на чужині. Ці матеріяли дуже високо ціняться в Україні.

Тепер розпочинається повакаційний сезон. Ми гарно відпо-чили, збагатилися різними враженнями. Дехто їздив в Україну й відсвіжився цілющим духом святкового відзначення сьомої річниці державности України.

Повертаючись до громадсьої праці, мусимо застановитися над поточними справами організаційного життя, а їх є досить багато. Я затримаюся на найважливіших.

1. Проблема молодшого членства. Зорганізування спеціяльної акції. Реклями. Провадьмо бесіди з молодшими членами нашої церковної громади. Розвідуймо як вони уявляють цю громадську ділянку праці при нашій церковній громаді? Праця жінок є дуже важлива й потрібна.

2. Занепад української духовості, і насамперед мови, яка служить лише транспарентом, а не має глибини й не виконує священної ролі збереження і розвитку українськости.

3. Ми мусимо дотримуватися цілеспрямованості й послідовності в організаційному житті, особливо стосовно заходів, котрі покликані стояти на сторожі національних цінностей, в тім числі Української церкви і державности.

Як бачимо перед нами маячить ніби таємнича заслона, якийсь вузол, котрий нам призначено розв'язати. Чи може то якась скала, яку нам призначемо розбить. (за словами Івана Франка - поема - Каменярі)

Ми як світська організація - Союз Українок Канади існуємо в рамках Церкви, в духовій фундаментальній церковній єдності. Наше „Вірую" з 10-тьма Божими заповідями освітлюють нашу земну мандрівку, і ця світська сторона нашого буття ставить перед нами певні додаткові вимоги. Досьогодні ми з цим якось справлялися, а сьогодні шукаймо нових стежок аби зацікавити молодше покоління нашими ідеями, нашим прагненням до кращого співжиття.

Надіюся, що наполегливою працею ми осягнемо нашу ціль.

ЩАСТИ БОЖЕ! НА БСЕ ДОБРЕ!

На закінчення зацитую слова заохоти о. протоєрея Петра Бойка:

Засвітимо свічки для молебня святого,
і - до праці на рідним вкраїнськім лану!
До врожаю рясного торуймо дорогу,
Меду в чаші по вінця, а не полину.

Галина Сенишин
Монтреал, Квібек
9-го вересня, 1998 р.

Books, Magazines, Newspapers, School & Office Supplies, Handicrafts, Jewellery, Pictures, Embroidered Blouses, Threads, Fabrics, Greeting Cards, Videos, CDs, Cassettes, Supplies for Easter & Christmas, Post Office, Parcels to Ukraine

W. KLISH
M. STECKO
Phone: (416) 703-2752
Fax: (416) 703-2753

Arka Ltd.
UKRAINIAN BOOK STORE & GIFTS

575 QUEEN STREET WEST
TORONTO, ONT., CANADA
M5V 2B6

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Ukrainian Women's Association of Canada

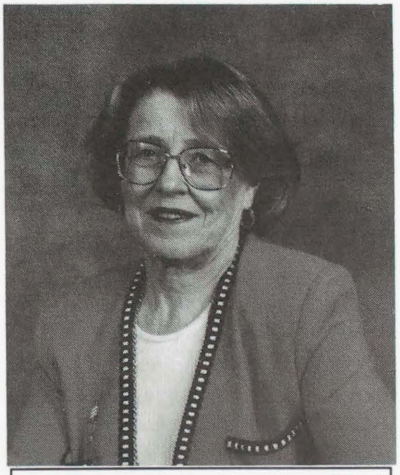

Sonja Bejzyk, National President UWAC
Соня Бейзик, Крайова Голова СУК

НАША БУДУЧНІСТЬ

Ми всі членки СУК маємо чим гордитись - ми всі поклали міцну підвалину в розбудові організаційного життя, в плеканні і збереженні нашої мови, рідних традицій, мистецтва і культури.

Ми маємо за собою поважний дорібок, але перед нами лежить завдання до дальшої праці. Стараймось плекати дружнє співжиття, виявляймо скрізь і завжди самопошану, взаїмну любов і єдність.

Народ наш був і є дуже побожний, чесний, працьовитий і співучий. Часто ми в молитві звертаємось піснею „В єдності сила народу, Боже нам єдність подай". Отож нехай цей рік з Божою допомогою подасть нам єдність і силу до дальшої пладовитої праці. Хай в нас панує згода і любов, бо лише в згоді наша праця принесе великі успіхи.

СВЯТКУВАННЯ ВИЗНАЧНИХ ЖІНОК

Місяць лютий є місяць невмирущої пам'яті визначних українських жінок, перед якими клонять голови українці цілого світу. Відділи улаштовують різні академії включно із святом Героїнь. Не забуваймо про вшанування наших патрон як Леся Українка, Ольга Басарабова, Олена Теліга і Харитя Кононенко. Можна набути від централі книжку „Видатні жінки України", видання СУК. Кошт $5.00 + GST, shipping and handling.

ANNUAL BUDGETS

Branches should have received the 1999 Budget forms from the National Office by now. It is important to complete these as soon as possible after the annual meeting and return a copy to our office and a copy to your respective provincial executive. The focus this year is to make donations to our journal Promin and to our Ukrainian Museum of Canada UWAC. Branches are urged to respond generously to these two causes. It is the responsibility and the obligation of all branches and members to support the journal and the Museum. We thank you in advance for your donations to these two worthwhile causes.

FLOWERS OF THE BIBLE PROJECT

This is a Millennium project of the Alberta Provincial Executive of UWAC and the Consistory of the Ukrainian Orthodox Church of Canada. Artist Larisa Sembaliuk Chaladyn has been commissioned to do a series of 25 original paintings - each painting will be of flowers that are named in the Scriptures. The first commemorative painting "Genesis" has been completed and is now for sale. Genesis is the signature image that marks the beginning of the International Touring Art Exposition that was launched in Edmonton and will tour 15 cities in Canada, the United States and abroad.

Branches are encouraged to support and assist in this project when it comes to your province.

UPCOMING EVENTS

The Ukrainian Museum of Canada UWAC - Annual Conference will be held in Winnipeg, Manitoba from March 19th to March 21, 1999. The Executive of the Ukrainian Women's Association will meet with the Provincial Presidents on Friday, March 19, 1999 at 1:00 p.m. Museum Conference will be held on Saturday March 20th - from 9:00 a.m. to 5:00 p.m.

The Ukrainian Self-Reliance League (CYC) Convention will be held in Regina, Saskatchewan from August 19 to August 22, 1999. Please mark this date on your calendar and make plans to attend this convention.

Sonja Bejzyk
National President UWAC

З ДИТЯЧИХ РОКІВ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Спогади Ольги Косач-Кривинюк

Леся Українка була всього на 1 1/2 року молодша від свого брата Михайла - Мишу. З самого найменшого малку і все життя вони мали одно до одного не лише правдиво братерські почуття, а були найщирішими приятелями, найвірнішими друзями. До початку 13-го року Лесиного життя вони однак були у всьому нерозлучні: разом бавилися, разом читали, разом вчилися, разом розважалися. За таку нерозлучність їх двох жартом називали одним спільним ім'ям <Мишолосіє>, - Лесю до 5-ти років звали Лосею, а тоді вона перейменувалася на Лесю, бо їй не подобалося ім'я Лося. Миша навчився дуже рано читати, а що Леся навчилася разом з ним, то в 4 роки вона вже зовсім справно читала. А на початку 6-го року життя вчилася писати навмисне для того, щоб написати першого в житті листа до своїх лобих дядька та дядини Драгоманових. Найлюбішими книжками малих Лесі й Миші були томи трудів Чубинського з казками та піснями. Ті книжки вони знали мало не на пам'ять. Крім тих книжок, вони читали багато й інших, бо обоє були дуже охочі до читання.

Крім читання й забав, робили вони літом і <поважну> роботу, бо завжди мали свій квітник і город, що самі обробляли та доглядали. Леся зовсім маленькою в 6 років навчилася шити і вишивати, а як їй подарували тоді нитнички й гольника, то вона шанувала й пильнувала їх більше, ніж усіх забовок. І тоді вже задумувала вишити батькові сорочку. Бабуні, своїй хрещеній матері, що дуже її любила та пестила, Леся охотилася „допомагати" в господарстві. Мали діти багато казкових ігор, напр. кубики, щоб складати географічні карти, і. пишучи про них дядькові й дядині, 6-ліття Леся могла написати, що там є багато помилок.

Хоч до читання й до роботи Леся бралася поважно та пильно й забави в неї були змістовні та розумні, але була вона малою дуже весела і любила співати й

танцювати. Танцювала вона знов-таки вдвох з Мишею дуже хороше „козака". Певне, пізніше, як вона була хвора і вже не могла танцювати, а часто й ходити вільно, то пригадувалися їй ті дитячі танці, бо казала не раз, що як чує музику до танцю, та такий жаль її бере, що плакати хочеться.

Ляльок у Лесі ніколи не було, бо вона не любила ними гратися лише тому, що гралася з Мишею, а він нехтував ляльками, називав їх „ідолищами поганими" і всяко знущувався над ляльками молодших сестер. Як було Лесі 10 1/2 років, то вона в Києві почала вчитися з учителями разом з Мишею, і всього того, чого й він учився, готуючись вступити до класичної хлоп'ячої гімназії, вчила Леся й стародавні мови - грецьку і латинську. Леся в Києві брала лекції гри на фортепіано. Дуже любила Леся музику і була до неї вельми-здатна, здатна навіть до композиторства, та , на нещастя могла вчитися всього одну зиму, бо в неї почала боліти ліва рука і не давала грати. Через недугу Леся вже ніколи більше невчилася систематично з учителями, ніколи не була в художній школі, однак була врешті високоосвіченою людиною, знала багато мов, часто грала власні композиції-імпровізації, яких вона, на жаль, не вміла записати. Всю ту освіту Леся здобула собі сама завдяки своїй великій охоті до наук та своїй надзвичайно сильній, меткій вдачі, якими вона не раз перемагала муку болю, муку туги й жалю, що так смутно минають її дитячі й юнацькі літа, і, часто й лежачи, читала, читала і вчилася тим читанням безперестану все життя.

Леся була така „сильна духом", що не лише сама не тратила мужності, а ще знаходила в себе снагу підбадьорювати інших. Лежачи хвора в постелі, коли всі кругом раділи й втішалися з весни, вона знайшла в собі силу написати у „Веснянці", присвяченій мені, між іншим такі слова.

Як дрібні дощі заслонять нам
світ навесні,
Як нам молодощі пов'ються у
хмари сумні, -
Не тратьмо надії в літа молодії!
Весняного ранку - співаймо,
сестрице, веснянку!

Найкращою пошаною для пам'яті Лесі Українки, цього втілення благородства, лагідності, добрості, а разом з тим незламної сили й мужності, буде те, коли її юні земляки з незламною надією в серці будуть так само напосідливо, як вона, працювати над собою, щоб стати гідними громадянами її укоханої України.

Український Музей Канади СУК
Ukrainian Museum of Canada UWAC

WINNERS - PROJECT '98 - RAFFLE

Name	Ticket #	Amount
Taras Bayda, Saskatoon SK	484	$500.00
Annie Ewanchuk, Whitkow SK	372	$75.00
Annie Ewanchuk, Whitkow SK	372	$75.00
TYC Steppe Club, Saskatoon SK	454	$75.00
TYC Steppe Club, Saskatoon SK	453	$75.00
Zenon Zuzak, Saskatoon SK	479	$75.00
Rose Kondra, Winnipeg MB	016	$75.00
Mary Savisky, Saskatoon SK	077	$75.00
UWAC Melville SK	262	$75.00
Eugene & Nancy Kucey, Battleford SK	033	$75.00
UWAC Olena Pchilka Br, Nipawin SK	173	$75.00
UWAC Regina, SK	309	$75.00
T. Harras, Regina SK	439	$75.00
UWAC, Ituna SK	238	$75.00
Alex Nykiforuk, Cudworth SK	203	$75.00
William Ochrey, Kindersley SK	247	$75.00
Federated Coop Mailing Gr., Saskatoon SK	121	$75.00
Federated Coop Mailing Gr., Saskatoon SK	121	$75.00
Ed Labach, Regina SK	441	$75.00
Steve Senyk, Regina SK	445	$75.00
Stan & Anne Klopoushak, Saskatoon SK	023	$75.00
Dennis Banda, Saskatoon SK	130	$75.00
Audrey Woroniuk, Saskatoon SK	004	$75.00
UWAC Sofia Rosova Br., Kamsach SK	242	$75.00
Ukr. Orth. Men's Club, Regina SK	435	$75.00
UWAC St. Olga Br., Ituna SK	237	$75.00
Margaret Pestrak, Winnipeg MB	011	$75.00
Alisa Leidl, Esterhazy SK	005	$75.00
Zenon Zuzak, Saskatoon SK	479	$75.00
Steve Senyk, Regina SK	445	$75.00
Marieke Berwald, St. Laurent PQ	153	$75.00
Steve Zaharia, Yorkton SK	499	$75.00
UWAC Kniahynia Olha Br., Gronlid SK	224	$75.00
Mr. Zip, Saskatoon SK	171	$75.00
Connie Senkiw, Foam Lake SK	210	$75.00
Anne Stinka, Saskatoon SK	330	$75.00
TYC Steppe Club, Saskatoon SK	451	$75.00
Dominion Ladies, Richard SK	293	$75.00
Mary Savisky, Saskatoon SK	077	$75.00
Dominion Ladies, Richard SK	293	$75.00
UWAC L. Ukrainka Br., Foam Lake SK	213	$75.00
William Ochrey, Kindersley SK	247	$75.00
Helen Robb, Saskatoon SK	001	$75.00
Bernice Mysak, Canora SK	193	$75.00
Connie Senkiw, Foam Lake SK	210	$75.00
Don Korpus, Regina SK	449	$75.00
Ed Labach, Regina SK	441	$75.00
Barbara Wasylciw, Cudworth SK	018	$75.00
UWAC St. Olha Br., Moose Jaw SK	266	$75.00
Ronald Hardie, Richmond BC	156	$75.00
UWAC L. Ukrainka Br., Foam Lake SK	213	$75.00
UWAC L. Ukrainka Br. (Redfield), Richard SK	292	$500.00

On Sunday, January 10, the Museum hosted its nineteenth annual Winter Festival of Music. Five groups performed: the Dibrova Senior Choir and the Lastiwka Ukrainian Orthodox Youth Choir featured carols in Ukraine; the Concordia Volkslieder performed songs in German; the Saskatoon Klezmer Band; a presentation by the Vertep group from Saskatoon.

On Friday, January 29, the Museum hosted a book launch by Language Lanterns Publications. This was for the first two books in a series featuring short stories by Ukrainian women writers which have been translated into English.

The Museum would like to thank the members of the Descent of the Holy Ghost Ukrainian Orthodox Pro-Cathedral of Regina for their very generous donation of $15,000, which will contribute significantly to the elimation of the Museum's operating deficit.

There are two exhibits currently showing in the Museum's temporary galleries. *Plants in Ukrainian Culture*, and a *Student Art Exhibit* sponsored by the Saskatchewan Teachers of Ukraine.

The Museum now has a web site which was officially launched at the Museum's annual convention on March 21, 1998. It can be accessed at: http://www.umc.sk.ca

STAFF NEWS

In December 1998, Marie Kishchuk retired as Director of the Ukrainian Museum of Canada UWAC. She worked at the Museum as Curator and director from 1978 to 1983, and returned as Director in 1994. Marie has worked in the cultural/multicultural, heritage and museum fields for over 25 years. She has also served on many boards of cultural and multicultural organizations. Her contribution to the Ukrainian Museum of Canada is greatly appreciated by the staff and Board members with whom she has worked.

FINDING THE BALANCE

Seeking the Meaning of Mary and Martha for Our Life Today

by Jan Bear

I once heard a friend — overworked, over-schedule, trying to do too much in too little time — say, "I guess I'm just a Martha."

She seemed to despair. The unstated message was, "Because I fit into this category — 'Martha' — I'll never be able to find the balance of work and contemplation I hunger for."

Theologians have cast Mary as a type of contemplation and Martha as a type of action since the fourth century (Origen, for one). But to say that Mary is *merely* contemplation and Martha is *merely* action denies the complexity of both women — and the complexity of our own lives in following them.

WE NEED RHYTHM

Everyone's life needs a rhythm of action and contemplation, work and celebration, work and rest. God illustrated that need and responded to it by giving the Old Covenant Law: "Remember the Sabbath day, to keep it holy" (Exodus 20:8). He also built into the laws of those time a sabbath for the fields and a jubilee for debts, days of feast and days of repentance. Christians are no longer held to obey the Mosaic Law as law, but we are wise to read its meaning for our lives.

When the Oregon Trail had as much traffic as a Monday-morning urban commute, many of the travelling parties broke up early in their journey over the question of whether to rest on the "Sabbath" (as Protestants of the time called Sunday). The parties that travelled seven days a week reached their destination only a little ahead of — or in some cases even behind — their compatriots who decided to rest on Sunday. The ones who stopped on Sunday stopped not so that they could get there faster, but in obedience to God, and yet they found that the rest was good for the entire party, including the animals.

The Orthodox Church, too, in harmony with its Jewish roots, gives the weekly and annual rhythms of feasting and fasting. Father Alexander Schmemann wrote that the sabbath rest "is not at all our modern 'relaxation,' an absence of work. It is the active participation in the 'Sabbath delight,' in the sacredness and fullness of divine peace as the fruit of all work, as the crowning of all time" (*For the Life of the World,* p. 50). In another place he writes, "Through the feast, man gives meaning to work itself, and therefore, to all life" (*The Celebration of Faith,* p. 16).

And so, too, for us who walk in the footsteps of Mary and Martha. When we participate in the liturgical life of the Church, when we bring the Church's seasons home and try to live them even outside the church walls, they can help restore our balance. I know a woman who turns off her car radio during Lent. It's a simple thing, she says, but those seven weeks of silent commuting give perspective to her radio listening the rest of the year.

Balance is the key. Some people tend toward action, and some toward contemplation. But the active must sometimes be contemplative, and the contemplative active. We see that in Mary and Martha. Even though they fulfilled "roles" in Scripture, we also receive glimpses of them stepping out of those roles.

Take the famous incident when Martha asks Jesus to tell Mary to help her. Several commentators have

extracted from the Greek grammar the idea that Mary had been working but had stopped when she saw that enough had been done.

Later, after Lazarus' death, when Jesus asks Martha if she believes that He is the resurrection and the life, she replies, "I believe that You are the Christ, the Son of God, who is to come into the world" (John 11:27). Hers is the same statement as Peter's, on which Christ promised to build His Church. She didn't learn that by keeping her head in the oven.

Sometimes the work or the contemplation is not as hard as knowing when to stop.

LIFETIME CHANGES

Roles often change at different periods of life. My husband and I recently adopted two lively Russian girls, and since then my life has become a lot more "Martha" and a lot less "Mary". The future holds twists and turns for everyone. Who can predict what will happen in even a year or two?

The great Russian mystic and *staritsa* (eldress) Anastasiia Logacheva (1809-75), a peasant, knew from childhood that she wanted to spend her life with God more than with other people.1 She made several pilgrimages to St. Seraphim of Sarov, who counselled her to pursue the life she wanted, but he also counselled her to wait. Shortly before he went home to be with the Lord, Seraphim told her what sort of place to seek for her hermitage and then said that she must support her parents, who were too old to work. So she delayed fulfilment of her dream until she was approximately forty years old.

After her parents died, Staritsa Anastasia went deep into the forest, to the place Seraphim had prophesied, and began her life as a hermit. One of her contemporaries wrote, "People from the local settlements came to her to seek her holy prayers, her counsel in life's difficulties, to learn how to be saved and how to pray" (quoted in *Holy Women of Russia*, p. 49).

During the next ten years or so, she would be driven out of that deep-forest hermitage and out of another — a hut she built near the church in her home village — as well; she would also travel to the Holy Land and back. And then, thirteen years before her death, she was appointed to lead a Siberian women's monastery, where she served as abbess eight years and then lived as a nun until her death.

Anastasiia found that going into the wilderness brought her into service to other people, and going into the village brought her into solitude.

HONOURING BOTH ROLES

Mary and Martha have a message for Christians of all times, including us.

Mary speaks to us who live in the world — who work to pay the rent, who try to keep our homes from returning to the chaos, who look around whenever we hear the word "Mama" — who have a special challenge to remember that our God-given responsibilities include a responsibility to spend time with our God.

Or, no, we do remember that, and with a wrenching guilt, we realize that it's one more thing we're not accomplishing.

And so we begin again, to find the structure and the means to make contemplation possible. The means perhaps are easier. Reading Scripture and literature that evokes holiness, meditating on holy icons, keeping a journal, praying the Psalms and other liturgical prayers or seeking silence through the Jesus Prayer, even (as Metropolitan Anthony has suggested) knitting. All these things can be ways of learning to listen to God.

Structuring our lives — finding the time — is the hard part. It may take help from the family, but even more, it takes diligence. I say "diligence" rather than "discipline," because "discipline" seems to suggest that we kick ourselves until we get it right. By "diligence" I mean that we — as the monastics say of themselves — fall down and get back up, fall down and get back up.

When Staritsa Anastasiia was chased out of her forest solitude, she built a hut in her home village. In the cellar of the hut, she dug a grave where she would retire to pray. At times, she would have a friend lock the hut's door from the outside, so that people of the village would think she had gone away on a journey. Inside her dark cellar, she would be on a spiritual pilgrimage, as much with Christ as she had been in her forest hermitage.

Digging a grave in the basement may be a bit extreme in late-twentieth-century America (actually, it was extreme in nineteenth-century Russia, too), but we may be able to find someone to help us close the door and a time and place to be silent.

But Christ didn't criticize Martha's work. He allowed Mary to listen to Him and by kind words sought to lighten Martha's load of worry. But we need to be careful that we don't overreact against the do-everything-and-do-it-now spirit of our age. St. Ephrem the Syrian meditated on Martha's sanctity in this way:

Blessed are you, Martha,
who without fear,
served the One feared by all.
You nourished the Storehouse who
freely gives
living break to humankind.

I know of a home that is an image of what Martha's home must have been. It's comfortable, by American standards, but not grand. More importantly, the hospitality is always warm and everyone is welcome. And in every gathering, whether of two or of so many that we elbow to elbow in every room, Christ is always there. My friend does the best of anyone I know in balancing the work and contemplation that characterize Martha and Mary. And yet if she knew I was speaking of her now, she would be embarrassed and would protest that, no, her life is not in balance, and she falls far short of what she ought to do.

This friend has taught me a lot by example, and the Church teaches *why* her example — and Martha's — strikes such a note of rightness.

God, to begin at the beginning, is not merely One, but Three. God is Community, and invites people to join the community of love. Throughout the Old and New Testaments, that Communion is likened to a banquet, and even today, we participate in that Mystical Banquet at every Eucharist.

But what do we know of the enjoyment, laughter, and fellowship of a feast without experiencing a feast — of spanikopita and roast lamb, pelmeni and borscht, turkey and trimmings — in *this* world? What do we know of God's joyous order without working to bring His order to *this* world? What do our children (or even we ourselves) know of God's love, without experiencing love they can feel and hear and see and smell?

God made us creatures of the senses, and knowing what sort of creatures we are, He provided ways to teach much of His ineffable mystery through the senses. And He allowed Martha — and, metaphorically, us — to nourish the Storehouse who feeds humankind. Martha fed our Lord in His Incarnation, and we who follow her feed Him, too, both in the person of the poor and by helping to reveal His Truth through our service.

It's a big job, and its success is measured not by whether the cake falls, but by whether Christ is there.

FINDING THE BALANCE

In our time, we are told, we must be driven to succeed — be the best at our jobs, bring up "successful" children, have a house fit for a magazine spread, make a difference in the political arena, keep up with who's up and down in the latest poll. Christ protected Mary's choice of contemplation for times like ours. And, I believe, He honoured Martha's choice to serve Him in a material way. But in our chase to be the best at everything, we can learn from Mary and Martha the self-forgetfulness that sits down from work to listen to the Lord and that stops grieving for a time to acknowledge His sovereignty.

From these saints and all who imitate them, perhaps we can learn balance.

Excerpted from The Handmaiden, Vol. I No. 1 / Winter 1996, published by Conciliar Press, PO Box 76, Ben Lomond, CA 95005. Reprinted by permission.

WHO WERE MARY AND MARTHA?

We don't know much about Mary and Martha of Bethany. Like many historians, the Gospel writers told what they thought essential, not what would satisfy the curiosity of later generations.

We know that the two women were the sisters of Lazarus, whom Jesus raised from the dead, and that they lived in a town called Bethany, a short walk from Jerusalem. We have already discussed the two incidents involving both sisters: the dinner at which Martha served while Mary sat at Jesus' feet, and the raising of Lazarus.

In addition to these, John records a feast in Bethany which Jesus attended, probably to celebrate the raising of Lazarus. Martha, of course, was serving. During the dinner, Mary took a pound of oil of spikenard, anointed the feet of Jesus, and wiped His feet with her hair. The disciples thought that was an irresponsible expenditure: most of the disciples were concerned about the poor; Judas was concerned about himself. But Jesus came to Mary's defense: "Let her alone; she has kept this for the day of My burial. For the poor you have with you always, but Me you do not have always" (John 12:7, 8).

Mysteries about Mary

What we don't know strikes many people as being more interesting than what we do know.

One complication involves the accounts of the anointing women. Each of the Gospels contains a slightly different story of a woman coming into a banquet, pouring fragrant oil on Jesus and wiping His feet with her hair. The details differ somewhat, but it is clear that Matthew (26:6-13) and Mark (14:3-9) are telling the same story. It's less clear, but likely, that John (12:1-8) is telling the same story as Matthew and Mark. But Luke's story (7:36-50) is a little different. Luke specifies that she was a "sinful woman" (which none of the other Gospels say), and the conversation ends with the parable of the great and small debt, instead of a discussion of the woman's fiscal responsibility.

One obvious question is: How many times did women interrupt banquets and anoint the head — or feet — of Jesus? Some people say twice or more (the first time early in Jesus' ministry; the second time near the end of it); others say once. One analysis suggests that the same woman anointed Jesus on two different occasions. The Church's hymnography says: "O misery of Judas! He saw the harlot kiss Thy feet, and deceitfully he plotted to betray Thee with a kiss" (Matins of Holy Wednesday), which assumes that Mary of Bethany and Luke's sinful woman were the same.

The other complication is the question of how many Marys. The Gospels suggest that Mary was a popular name in Israel around the time of Christ; there are at least seven Marys in the New Testament. The long tradition of the Church — stronger in the West than in the East — is that Mary of Magdala was the sinful woman and that Mary of Magdala was Mary of Bethany. They say that Magdala was a wild city, and that young Mary went there and became a woman of unsavoury reputation. Then she repented and became the first of Christ's disciples to see her risen Lord.

But another strong Orthodox tradition holds that there is no scriptural basis to conclude that Mary of Magdala was the same as Mary of Bethany, or that either Mary was a "sinful woman."

If Mary of Bethany, Mary of Magdala, and the sinful woman were one, we have a more complete story than if they were two or three women. But all their stories illustrate the same deeply personal devotion to Christ, the same willingness to sacrifice material resources, daily pursuits, and their own pride in order to serve Him. Mary of Bethany can teach us much about love for Christ, even if we leave wiser theologians than me to decipher the mysteries of her identity.

You fervently believed in Christ and His marvellous acts,
O Martha and Mary, sisters of Lazarus.
You were adorned with radiant virtues
And were found worthy to be numbered with the Saints;
Together with the holy Lazarus, pray to God for us.

Troparion of Ss. Mary and Martha, Tone 3

PROMIN SUBSCRIPTION FORM / ПЕРЕДПЛАТА НА ПРОМІНЬ

Give a Promin subscription as a gift to a friend or relative in Canada, Ukraine or any other country. A card will be enclosed acknowledging your gift. Use this form for a new or renewed subscription as well.

Gift _____ New Subscription _____ Renewed Subsctiption

Name _____

Address _____

City _____ Province _____ Country _____ Postal Code _____

If GIFT indicate from whom _____

Cheque or money order enclosed in the amount of $ _____ for _____ years at $20 ($25) a year

Canada - $20 a year, Other countries - $25 a year - В Канаді - $20 на рік, В інших країнах - $25 на рік

PROMIN - BOX 57268, JACKSON STATION, HAMILTON, ONTARIO, CANADA L8P 4X1

Візитація Преосвященного Владики Юрія, Єпископа Торонта і Східньої Єпархії в Лондон, Онтаріо

В неділю 1-го листопада 1998 р. завітав Преосвященний Владика Юрій до нашої церкви Пресвятої Трійці. У 9:30 ранку діти зустріли Його Преосвященство з квітами, а при вході в церкву голова громади В. Сніг і голова СУК В. Новицька з хлібом і сіллю. У церкві вітав настоятель о. Я. Боцюра. Церковний хор під диригентурою В. Олійник гучно проспівав „Іспола еті деспота". Владика розпочав Службу Божу з сослужінням настоятеля Я. Боцюри та прот. о. Ф. Легенюка. Після прочитання Владикою Євангелію, він зосередив свою проповідь на тему євангельського читання,

Вийшов сіяч сіяти насіння своє і як він сіяв то одно впало при дорозі, було потоптане, інше впало на камінь і зійшовши посохло, а інше впало між терном, який заглушив його, а інше впало на добру землю і мало добрий урожай. Преосвященніший Владика сказав - це насіння є слово Боже, Господь поділив людство на 4 групи і назвав їх по різному. Дорогою, каменем, терном, і доброю землею. Отже приходячи до церкви слухати слово Боже, або бути добрим членом сказав Владика, не будьмо ні дорогою, ні каменем, ні терном, а стараймось бути доброю землею, щоб давала добрий урожай для нашого добра.

Після Служби Божої всі перейшли до церковної залі на обід, який приготували членки СУК під проводом голови В. Новицької. Тут привітав Владику і всіх присутніх голова громади В. Сніг і попросив господаря О. Гуйтана переводити дальшу програму дня.

Були присутні гості з сусідніх громад, як Сарнія і Чатам. які складали привіти і запрошувалаи Владику відвідати і їх. Вітав Владику др. Є Рослицький, як голова КУК провінції Онтаріо, а також відділу в Лондоні, СУК голова В. Новицька, яка також включила в свій привіт і настоятеля отця Я. Боцюру з його 35-ти річним Ювілеєм священства, від старших громадян Золотого віку М. Залізняк, після гучно пролунало на НА МНОГІЇ ЛІТА Владико.

В мистецькій частині брали участь під проводом Н. Тимошенка, Д. Сніг виконав на бандурі з співом пісні „Святі сиділи" - „Мазепи, Пливе човен". Сестри Гопкрафт - Христина, Ліза і Лара виконали молитву Д. Бортнянського „Під Твою ласку", „Хваліте імя Господнє", „Господи помилуй нас", „Про холмську Божу Матір", а також продеклямувалали вірші: Христина - „Коли нема душі спокою", Ліза - „Служи народу до загину", Лара - „Життя основа - це родина" всі ці вірші написані Митроплитом Іларіоном. Лара і Ліза проспівали на закінчення народню пісню „Тече річка", „Колискова" - Л. Українки, акомпанувала на піяно В. Олійник.

На закінчення голова В. Сніг подякував всім учасникам цього концерту, а також Всім присутнім - НА МНОГІЇ ЛІТА!

Олена Семенюк
Референт до Променя
СУК Відділ ім. Княгині Ольги
Лондон, Онтаріо

Priest of 43 Years Service Honoured

On Sunday, August 23, 1998 the Ukrainian Orthodox Church of the Assumption (Dormition) of St. Mary in Vernon, B.C. celebrated an Archpastoral Divine Liturgy for the celebration of the yearly khram day with His Eminence Archbishop JOHN. It was with pleasure that the congregation witnessed the blessing of the mitre for Protopresbyter Rt. Rev. Fr. Peter Blazuk following the Little Entrance indicating an elevation to the rank of protoprersbyter granted to him a year ago by the hierarchy of the Ukrainian Orthodox Church of Canada. After the blessing, the mitre was presented to Rt. Rev. Fr. Peter Blazuk by His Eminence Archbishop JOHN to be worn during parts of the Divine Liturgy. The white and gold hand embroidered brocade mitre had been purchased from Ukraine through the Consistory as a gift for Rt. Rev. Fr. Peter Blazuk by the many faithful that he had served.

At the Khram banquet following the service, the program included the honoring of Rt. Rev. Fr. Peter and dobr. Pearl Blazuk for their faithful service in the Ukrainian Orthodox Church of Canada. Mrs. Anna Zwozdesky from Edmonton, Alberta spoke on behalf of the Alberta parishes where they had served. Mrs. Nellie Krawchuk spoke for the Assumption of St. Mary parish in Surrey B.C. where Rt. Rev. Fr. Blazuk had served for 20 years. The Okanagan Valley parish of Kelowna, Kamloops, and Vernon was represented by Mrs. Dorothy Panchuk, who spoke about the importance of respecting and honouring our priests who deliver to us God's merciful gifts.

Rt. Rev. Fr. Peter Blazuk was born in Ukraine, July 8, 1924 in Volyn District in the village of Kolmyv. Dobr. Pearl was born in Halychyna in the village of Bortnyky to the Yasnykoshki family. Fr. Peter and Dobr. Pearl met in the Ukrainian refugee camps in Germany. They were married in a Ukrainian Orthodox Church by Fr. Onyfrey Ivaniuk in the Ukrainian Camp, West Phalia, on February 15, 1946. Rt. Rev. Fr. Peter Blazuk already had one year of theology and

was ordained a deacon in the Ukrainian Orthodox Autocephalous Church of St. Mary the Protectress by Metropolitan Polycarp in the Hydynav Camp in Germany.

In 1950 Fr. Peter and Dobr. Pearl came to Canada to Smokey Lake, Alberta. From 1950 to 1956 Rt. Rev. Fr. Blazuk served as a deacon in the Ukrainian Orthodox Sobor of St. Mary the Protectress and in the Holy Trinity Cathedral, both in Winnipeg, Manitoba. There he furtherered his theology studies at St. Andrew's College from 1954 to 1956. He also served as deacon in St. John's Cathedral in Edmonton, Alberta until 1955. He was ordained a priest by Metropolitan Ilarion, April 24, 1955 at the Ukrainian Orthodox Sobor of St. Mary the Protectress in Winnipeg.

As a priest Rt. Rev. Fr. Peter Blazuk served in the Edmonton - Westlock parish district from 1955 to 1959, in the North Battleford parish district from 1959 to 1962 and in Whalley/Surrey B.C. from 1962 to 1982. Also for two years he chaired and worked with the missionary group in the Vancouver area. From 1984 to 1988 he served as priest in the Okanagan Valley parish caring for the churches in Vernon, Kelowna and Kamloops. Because of ill health, he took a leave of absence and settled in Vernon, but he was recalled by the Consistory and given the blessing to serve the Vernon congregation in 1995 for one year as a temporary priest.

However, to date (1998) Rt. Rev. Fr. Peter Blazuk has actively served the Vernon congregation at some Sunday services and weekday feast day services assisting the congregation in attaining a fuller liturgical life when their parish priest had to be in Kelowna or Kamloops. Dobr. Pearl was always there with him leading the choral singing with her soprano voice or switching to alto when necessary.

Warm greetings go to Rt. Rev. Fr. Peter Blazuk and to Dobr. Pearl and their families for good health, happiness, and continued success in all their endeavour within the Ukrainian Orthodox Church and the Ukrainian nation.

Na Mnohyi Lita! Many, many years!

Submitted by Anne Buyar and Yvonne Panchuk

1923 - 1998

Відділ ім. Ольги Кобилянскої, Саскатун, Саскачеван

Перша українська жіноча організація в Канаді домініяльного значення, Союз Українок Канади, формувалася в місті Саскатуні де зародок жіночого руху знайшов свій вияв три роки скорше в першім жіночім товаристві ім. О. Кобилянської, яке заіснувалось ще 23-го вересня, 1923 року, як окрема жіноча організація. Хоч у той час були при церквах сестрицтво і був теж гурток при Українськім Народнім Домі в Вінніпегу, все таки їх діяльність не виходила поза господарські потреби тих установ, при яких вони діяли. Жіноче товариство в Саскатуні, перше в Канаді вступило на ширше громадське поле, як незалежне тіло і діяло самостійно. Тому в історії жіночого руху в Канаді, воно було тією першою жіночою організацією що почала жінок в Канаді організувати. З цього становища українки Саскатуну мають причину гордитися своїм славним минулим, а крім того, ще й тим, що їхнє товариство брало активну участь в перших кроках формування центральної організації СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ, і стало одним із його перших відділів і служив за взір іншим жіночим товариствам. Очі жінок Канади були звернені на Саскатун.

Колискою жіночого товариства в Саскатуні був Інститут ім. П. Могили, де горів палкий вогонь служити народові. Під впливом кличів Інституту, його студенти, зорганізовані в дівочім кружку „Могилянки" скерували всю свою увагу на жінок. Бо ж тільки через жінку можна засягнути до родини і просвітити їй шлях до кращого майбутнього. І ось, за ініціятивою „Могилянок" і приспівучасті свідомих жінок було зорганізоване в місті Саскатуні перше жіноче товариство ім. О. Кобилянської *(взято із історії СУК „Чверть Століття")*

75 літний ювілей відділу Союзу Українок Канади ім. О. Кобилянської в Саскатуні відбулось святом при Катедрі Присвятої тройці в неділю 20-го вересня, 1998 р. Після Літургії о. Демян Гоголь відправив молебень за здоров'я членок відділу. Членки тримали світло біля прапору Союзу Українок Канади.

Їдальня в авдиторії була чудово прибрана. На стінах 32 фотографії бувших голів відділу і угрупованні знимки в рамках членок відділу. На головнім столі ювілейний торт. Отець Демян провів молитву після чого присутні зпожили смачний обід.

Програмою керувала секретарка Анна Клапущак. Вона представила гостей за головним столом. Між ними сиділа перша голова відділу Др. Савеля Стечишин, якій сповнилося 95 років з дня народження 19-го серпня 1998 р.

Привіти склали такі особи: п-ні Марія Кіндрачук - голова відділу ім. О. Кобилянської і Провінційна голова, п-ні Соня Бремнер з Ріджайни, яка закликала жіноцтво до дальшої народної праці, яку українські піонери розпочали і заіснували в Канаді. Богдан Тріщук, голова Катедральної громади привітав членок і гостей. Він подякував членкам відділу за їхню моральну і матеріяльну поміч на протязі всіх років їхнього існування. Крайова голова СУК, п-ні Соня Бейзик надіслала привіт, бо на жаль їй не було можливо прибути. Анна Клапущак перечитала її привіт. У своїм привіті пані Соня дає признання відділові, ось такими словами: „Всі членки Союзу Українок Канади поклали міцну підвалину у розбудові

З ліва на право: Др. Савеля Стечишин, Марія Кіндрачук, Соня Бремнер, Марія Ткачук

З ліва на право: Др. Савеля Стечишин Марія Ткачук, Анна Холод, Марія Воронюк-Буджак *(всі бувші голови Централі СУК)*

організаційного життя в плекання і збереження рідної мови, традицій, мистецтва та культури. Ваші членки були свідомі своїх покликань, доклали своїх фізичних і матеріяльних сил в розбудові громадське-організаційне життя. Всім членкам бажаю кріпкого здоров'я і закликаю дальше нести смолоскип української душі, мови, культури і української пісні і, щоб ми держали і хоронили цей вогонь і яка б не була наша жорстока доля, то про нас не скажуть, що в наших руках цей смолоскип погас."

Хор Ластівка під проводом Лаврентія Клапущака відспівав дві пісні: „Ой сивая та зазуленька", Леонтовича і народну пісню „Льон".

Марія Савіцька представила головну доповідачку п. Марію Ткачук, яка живе в Саскатуні поверх 60 років і вложила багато праці в Українському Музею Канади СУК, у відділі, у церковній громаді, в Комітеті Українок Канади, та відповідала за різні комітети у місті Саскатуні. Вона отримала винагороди за її вклад в громаді міста Саскатуну.

Марія Ткачук бесідниця свята говорила з великою повагою про відділ ім. О. Кобилянської, зачислила його до найкращих передових відділів в Канаді. Дала признання др. С. Стечишин за її вклад у відділі з самих початків та іншим, які в своїх молодих літах серйозно застановлялись до культурно-освітньої праці для свого українського руху в Саскатуні, які розсіялись по цілій Канаді і зробили великий поступ громадно.

Пані Емілія Табашнюк представила членок комітету як також о. Демяна Гоголя і добр. Соню, які працювали над куховарською книжкою „Lenten Cook Book", видано нашим відділом. Митрополит Василій, Первоієрарх УПЦ в Канаді поблагословив проєкт цієї книжки з самого початку і надіслав благословення до розпродажі цієї книжки. Це був ювілейний проєкт.

Отець Демян у кінцевому слові розказав як створилась думка видати куховарську книжку з піснями стравами.

Раз у місяць о. Демян викладає релігійні лекції, а сами у великий піст учасники зносять готову пісну поживу на спільну вечерю. Кожна господиня мала нагоду передати свій припис страви приготовлену на цю вечерю. І так виринула спільна думка зібрати ці приписи у книжку. Програму свята закінчено молитвою.

Присутні дальше гостилися при чаю і ювілейним тортом, який краяла перша голова др. Савеля Стечишин і сучасна голова Марія Кіндрачук.

Марія Савіцька

З ліва на право: Емілія Табашнюк, Лорейн Бабовський, Марія Савіцька, Анна Клапущак, Анна Холод, Леся Клапущак, Марія Гарбуз, Шеррі Бабовські, о. Демян Гоголь, Розанна Малик, Анна Стінка, Віра Вебстер

„Молодь - наша надія на майбутнє”
“Youth - our Hope for the Future”

Під таким гаслом в суботу 26-го вересня 1998 р. в Колегії Св. Андрея в Вінніпезі відбувся з'їзд провінційної управи СУС Манітоби.

Після офіційного відкриття з'їзду - входу з прапорами складових організацій СУС - приступили до нарад.

Окремо відбувалися сесії складових організацій: ТУС, СУК, СУМК. Сесії Союзу Українок Канади почалися після співу гімну Союзу Українок Канади і молитви.

Головою сесії була вибрана добр. Ю. Лучак, секретаркою - В. Мулик-Луцик. Через погану погоду багато відділів СУК не змогли прислати делегаток. Було приємно бачити серед присутніх двох делегаток з Форт Френсіс.

Цього року ми були щасливі мати Соню Бейзик, Крайову Голову Союзу Українок Канади, присутню на нашому з'їзді. Пані Соня дала привіт на офіційнім відкриттю й також на СУК сесії. У своїм привіті підкреслила справи котрі ми мусемо взяти під увагу, так як стан Музею, проєкти на тисячоліття і.т.д. Просила й заохочувала всіх, щоб разом працювали на краще майбутнє.

Голова провінційної управи Манітоби пані Ольга Ковальчук подала дуже докладний звіт своєї праці. Звіти голови, секретарки, референток були подані делегаткам в письмовій формі. Був заклик на пожертви до організаційного Фонду.

Номінаційна комісія в складі О. Ґерриті, Г. Ласько і Е. Базило представили осіб до нової управи. Поданий склад управи з невеликими змінами був обраний.

Вибрана управа на наступні два роки в такому складі:

Попередня голова - С. Бейзик, головоа - О. Ковальчук, 1-ша заступниця голови - В. Мулик-Луцик, рекордова секретарка - Л. Козлова, заступниця секретарки - В. Мулик-Луцик, коресподенційна секретарка (україномовна) - М. Коваленко, кореспонденційна секретарка (англомовна) - Н. Окружко, фінансова секретарка - Е. Базило.

Контрольна комісія: О. Назаревич, Е. Шувера, М. Мандзюк.

Референтки: Промінь - Е. Струтинська, Культ-освітня - добр. Ю. Лучак, Стипендій - С. Ковальчук, Провінційна Жіноча Рада - Р. Мороз, В. Нозворті, Архіви - П. Ігнаш, СУМК - О. Ґерриті, Музей - М. Фостер. Членки пров. управи: добр. М. Керніцька, добр. Ґ. Божик, к. Будзинська, М. Кручак, Г. Ласько, О. Гринь, А. Щевель, І. Скузанські, М. Зайцев.

По виборі управи заслухали слово вибраної голови. Сесію закінчили спільною молитвою.

По обіді були спільні сесі СУС. В першій сесії по обіді були широкі дискусії про стан Українського Музею Канади - Союзу Українок Канади. Члени Комітету - Допомоги Музею - Маруся Фастер, Линда Лазарович і Володимир Мануляк представили тему. Справа була дискутована і рішено, щоб дати допомогу Музеєві від всіх складових організацій СУС. Також підчас цієї сесії Володимир Мануляк дав точний звіт від СУС Фундації і апелював за пожертвами.

Відрадним було, що СУМК був організатором цих сесій і всі вони були успішні. Головна тема: “Improving Youth Participation and Involment in the N.O.C.C. and CYC”. На жаль, всі доповіді були в англійській мові, хоч правда було згадано, що СУМК бажає організувати вечірні курси для удосконалення української мови.

В основному, сесії були позитивні тим, що СУМК має бажання тісніше співпрацювати з СУК, і з ТУС в Союзі Українців Самостійників.

Головним промовцем на з'їзді була Ms. Lydia Talpash, V. P. National СУМК. Доповідь була добре опрацьована (подана англійською мовою) з оглядом минулого СУМК та з напрямком спільної співпраці в організації СУС.

Перед вечерею присутні були на Вечірні, служеною деканом Богословського факультету, отцем Р. Божиком, з участю Митрополита Василія. На кінець з'їзду було розіграно нагороди, які стараннa п. О. Ковальчук придбала для підкріплення провінційного фонду СУК, Манітоби. Багато щасливців повернулися з нагородами додому.

The winners of the prizes of the UWAC Executive draw were:

$100 Prizes:

1. UWAC Lesia Ukrainka Branch,
2. Mary Petrow, Winnipeg MB
3. Doris Fostey, Winnipeg MB
4. Pauline Ignash, Winnipeg MB
5. Michael Kowalchuk, Winnipeg MB
6. Lillian Keller, Russel MB
7. Diane Lazaruk, Tolstoi MB

$50 Prizes:

8. Irene Krawchuk, Winnipeg MB
9. Mary Saranchuk, Winnipeg MB

Провінційна Екзекутива щиро дякує всім відділам і всім учасникам що закупили білєти на цю розігравку.

З'їзд закінчився спільною молитвою і благословенням Митрополита Василія.

Олена Гринь

Back row, left to right: Nadia Okrusko, Valerie Noseworthy, dobr. Maria Kernisky, Anna Shewel, Madelaine Kruchak, dobr. J. Luchak, Mary Mandziuk, dobr. Genia Bozyk
Second row, left to right: Olga Nazeravich, Kay Budzinski, Pauline Ignash, Helen Lasko, Maria Zajcew, Raissa Moroz.
Front row, left to right: Maria Kowalenko, Helen Garrity, National President UWAC Sonja Bejzyk, Olga K. Kowalchuk, Valentina Mulyk-Lytzyk, Emily Bazylo
Not present: Ludmila Kozlowa-Omelchenko, elaine Shuwera, Emily Strutinsky, Shelley Kowalchuk, Marusia Foster, Helen Mayba, Diane Bahynchuk, Marilyn Chubey, Irene Skuzanski, Olena Hryn.

ЗУСТРІЧ В МОНТРЕАЛІ, КВЕ. З ГОЛОВОЮ ЦЕНТРАЛІ СУК - СОНЕЮ БЕЙЗИК 26-го жовтня, 1998 р.

Після зїзду СУС Східньої Канади, який відбувся в м. Оттава від 23 до 25-го жовтня, 1998 р. Монтреальські відділи СУК Доньки України при Катедрі Св. Софії та ім. Лесі Українки при церкві Покрови Пресвятої Богородиці, запросили голову Централі, Соню Бейзик, ознайомитись з відділами та вручити заслужені грамоти членкам за довго-літню приналежність до СУК та їхню активність в українській православній громаді.

Зустріч відбулася в катедральному приміщенні в присутності 58 членок та гостей. Голова відділу Доньки України, Оксана Русин, привітавши присутніх попросила протоієрея д-ра Ігоря Куташа перевести молитву, та однохвилинною мовчанкою вшанувати членок відійшовших у вічність.

Після благословення страв, Оксана Русин, представила гостей за головним столом. Присутні щирими оплесками привітали Соню Бейзик, а голова відділу Доньки України вручила корсаж.

Після смачного обіду який приготовили членки відділу Доньки України, голова Східньої Екзекутиви СУК Маруся Венгер попросила до привіту Ірину Герич, голову громади Катедри Св. Софії та представника відділу ТУС Володимира Зимовця.

Потім Ольга Гуменюк представила голову Централі СУК, п-і Соню Бейзик. Протягом багатьох років, Соня Бейзик займає визначні функції в громадських організаціях. За активну діяльність в українському суспільстві вона була нагороджена похвальними грамотами.

Згідно з програмою зустрічі слідувало слово Соні Бейзик. Привітавши членок та гостей, голова висловила щиру подяку Монтреальським відділам за запрошення. Нашим завданням є

поповнювати відділи молодшим поколінням, щоб наша активність в організації не сповільнялась - нас кличуть обов'язки до своєї української православної церкви і свого народу. Голова поінформувала про сучасний стан Українського Музею СУК в Саскатуні, що має великі заборгованості. Тому наш обов'язок підтримати фінансово на продовження та збереження історичного українського надбання в Канаді. Щоб позбутися дефициту є важливим якнайбільше приєднати членів та прихильників Музею. Кожна членка СУК повинна передплачувати журнал „ПРОМІНЬ"

На закінчення, Соня Бейзик побажала відділам якнайкращих успіхів та спів-праці з СУС, ТУС, СУМК та Рідною Школою.

Галина Сенишин, бувша голова Східньої Екзекутиви подарувала пропам'ятну книжку „Літопис Українців Квебеку", та ювілейні видання громадського та церковного життя в Монтреалі.

Голова відділу ім. Лесі Українки, Віра Вусата, вручила дарунок ікону від обох відділів, відтак вона подала пропозицію до збірки на видавничий фонд журналу „ПРОМІНЬ". Збірка принесла $520.00. Список жертводавців нище поданий.

Після подячної молитви, зустріч закінчилась загальним співом „Зеленеє жито зелене" та „Де згода в родині".

Ольга Гуменюк

ЗБІРКА НА ПРОМІНЬ

$50.00 - Маруся Текела

$25.00 - Маруся Венгер, Евгенія Підвисоцька, Оксана Русин

$20.00 Маруся Зимовець, Наталка Лазоренко, Володимира Маланчук, Міля Момот, Марія Ощипко

$10.00 - Женя Базавлюк, Олена Бучатська, Стефанія Випрук, Стефанія Гирич, Катерина Гладун, Ольга Гуменюк, Анастазія Ґерич, Ірина Ґерич, Анастазія Добромиль, Валя Коврига, Оля Ковч, Стефанія Кульба, о. Др. Ігор Куташ, Маруся Кушнір, Адріяна Лисак, Оля Нарепеха, Анна Панчук, Клава Пивоварчук, Галя Романюк, Зоя Роніш, Галина Шух

$7.00 - Оля Терещенко

$5.00 - Теодора Бавер, Анна Вакулін, Віра Вусата, Стефанія Гайчук, Ірина Ковалів, Марія Мазуркевич, Стефанія Мединська, Анна Мельник, Тетяна Носько-Оборонів, Оля Регуш, Галина Сенишин, Емілія Суп, Марія Тимчак, Марія Треба

$2.00 - Ліда Колянківська

$1.00 - Анна Тхір

Членки які були вшановані тримають грамоти.
Перший ряд, з ліва на право: Анна Панчук, Меланія Момот, Оксана Русин, Голова Централі СУК - Соня Бейзик, Маруся Венгер, Анна Мельник, Віра Вусата.
Другий ряд, з ліва на право: Ірина Ґерич - голова Катедральної Громади, Катерина Гладунів, Зоя Роніш, Маруся Зимовець, от. прот. д-р Ігор Куташ, Оля Регуш, Ольга Гуменюк, Галя Романюк, Маруся Текела.

КАМПАНІЯ 40/2000
CAMPAIGN 40/2000

Журнал Промінь є офіційним органом нашої організації і нашою гордістю. Новий привабливий формат і високоякісний зміст апелює читачам.

З нагоди 40-ліття видання журналу, що припадає в 2000-му році проголошуємо КАМПАНІЮ 40/2000. Провінційна екзекутива, яка здобуде найбільше нових передплатників і ціло річні оголошення до 31-го грудня 1999 р. буде відзначена і одержить нагороду.

Участь в кампанії дасть Вам нагоду виробити нові і цікаві способи, щоб апелювати до надійних передплатників. Щоб допомогти Вам у цьому пропонуємо слідуюче:

⌘ Ознайомте всіх членок з тим що Промінь є орган Союзу Українок Канади і є зв'язковим між централею і членством по цілій Канаді

⌘ В Промені знаходяться різні цікаві дво-мовні статті

⌘ Заохочуйте кожну членку передплачувати журнал

⌘ Пригадуйте, що Промінь є цікавий для цілої родини

⌘ Передплачуйте журнал для льокальних резеденцій сенйорів, лікарнів, бібліотек і.т.п.

⌘ Передплачуйте журнал для родини або знайомих в Україні

⌘ Передплачуйте для свого відділу

⌘ Дайте передплату на журнал як дарунок з нагоди уродин, ювілею і.т.п.

⌘ При кожній нагоді виставляйте інформації і зразкові числа журналу

⌘ Здобувайте оголошення від льокальних професіоналістів і підприємців

PROMIN is our pride as well as the chronicler of our history. The new dynamic PROMIN format, cover and graphics are most appealing, and its contents maintain a high standard of journalism.

To celebrate the 40th anniversary of PROMIN in the year 2000 we are launching CAMPAIGN 40/2000. The provincial executive that acquires the greatest number of new subscribers and one year advertisements by December 31, 1999 will be rewarded with special recognition and a prize (to be announced).

The campaign gives you an opportunity to be creative in recruiting new subscribers. We offer the following suggestions to assist in your efforts.

⌘ All UWAC members should be informed that Promin is the voice of our organization and provides a link to the national UWAC office, branches and members across Canada

⌘ Promin publishes a variety of bi-lingual information and articles

⌘ Encourage every member to become a subscriber

⌘ Promote Promin as a family magazine

⌘ Subscribe for senior residences, hospitals, libraries, etc. in your area

⌘ Subscribe for family or friends in Ukraine

⌘ Subscribe for your own UWAC branch

⌘ A subscription to Promin makes an excellent gift for many occasions, such as birthdays, anniversaries, Christmas

⌘ Display promotional material with sample PROMIN journals at all functions

⌘ Solicit advertising from the business and professional community

Advertising rates for one year are:

business card	$150.00
1/4 page	$250.00
1/3 page (outer column)	$375.00
1/2 page	$500.00
full page	$900.00

Subscriptions and advertisements should be directed to the Promin address as provided on the inside cover.

Галя Щерблюк, Крайова Референтка Променя
Helen Scherbluk, National Promin Convenor

ЮВІЛЕЙ

Цей вірш присвячений з нагоди Ювілею 60-ти ліття (1935-1995)
Української Православної Церкви Св. Івана Хрестителя в Ошаві, Онтаріо

Ольга Горегляд

Тож сьогодні у нас Свято.
Гості є, людей багато.
Лиця милі, серцем раді,
Урочисто все в громаді.

Івана Хрестителя Храм
Закликає вірних до брам,
Господа славити вірно,
Подяку дати незмірно.

Молитовно прагне душа
Серце й любов чиста наша,
Засилати дяку Богу
За добро і допомогу.

Хай радіють вірні люди
Свічки сяють, мирно всюди.
Містерія огортає,
Душа Бога вихваляє.

Праця і труд піонерів
Відчинили усім двері.
Дім молитви спорудити
Традиційно з Богом жити.

На майбутнє споглядали,
Кращу долю всім кували,
Усім людям честь і шана
За старання в день і рано.

Щестидесятий Ювілей
Благодійний рік і святий.
Нехай далі жиє рясно,
Зріст, любов, творить прекрасно.

Похвала отцям духовним.
Провід стада став основним.
Гідність, жвавість і посвяту,
Завжди цінимо багато.

Човен життя пливе далі.
Міцно стіймо в твердій скалі.
Все робім на славу Богу
Й українському народу.

Хай Господь подасть нам сили,
Щоби Богу ми служили.
Нехай нам зірка золота
Світить на многії літа.

ВЕЧІРНЯ ГОДИНА

Леся Українка
Коханій мамі

Уже скотилось із неба сонце,
Заглянув місяць в моє віконце.
Вже засвітились у небі зорі,
Усе заснуло, заснуло й горе.
Вийду в садочок та погуляю,
При місяченьку та й заспіваю.
Як же тут гарно, як же тут тихо, -
В таку годину забудеш лихо!
Кругом садочки, біленькі хати,
І соловейка в гаю чувати.
Ой, чи так красно в якій країні,
Як тут, на нашій рідній Волині!
Ніч обгорнула біленькі хати,
Немов маленьких діточок мати,
Вітрець весняний тихенько дише,
Немов діток тих до сну колише.

ПІСНЯ

Леся Українка

Чи є кращі між квітками
Та над веснянії?
Чи є в житті кращі літа
Та над молодії?

Не всихайте, пишні квіти!
Цвітіть, хоч до літа!
Пождіть, літа, доля прийде,
Не тікайте з світа!

Двічі на рік пишні квіти
Та не процвітають;
В житті літа найкращії
Двічі не бувають.

Та ще ж квіти не посохли,
Рута зелененька, -
Не журися, дівчинонько,
Ще ж ти молоденька!

KATE WASYLIW

Kate Wasyliw of Selkirk, Manitoba, died peacefully on November 29, 1998 at the age of 89. Born near Buchanan, Saskatchewan, Kate was the eldest daughter of Teddy and Emily Safronick. Kate attended the Vaslowitz and Gravel Hill Schools. In 1928 she married Emil Wasyliw. They farmed in the Buchanan area until retirement in 1973. Kate was a member of the Greek Orthodox Church and the Ukrainian Women's Association, Lesia Ukrainka Branch, in Buchanan. she was an active member participating in many programs and activities. She enjoyed gardening and was very proficient in Ukrainian cross-stich, donating much of her works to the Church and other Ukrainian organizations. In October 1988, Emil and Kate moved to Selkirk, Manitoba and became members of the Holy Trinity Ukrainian Orthodox Cathedral in Winnipeg. Kate is predeceased by her parents, her husband and her sisters, Anne Shreyer, Aldina Rota, and Nettie Romanow, leaving behind sisters Lena Martin of Richmond BC, Mary Willman of Connecticut, USA, Olga Swanson of Tucson, Arizona, and Joan Baily of Abbotsford BC. Kate will be lovingly remembered by her six chiuldren Zora Yakemishyn of Oshawa, Eugenia (Roy) Brown of Oshawa, Don (Jean) Wasyliw of Selkirk, Olga (Robert) Benson of Selkirk, Ray (Valerie) Wasyliw of Calgary and Helene Wasyliw (Nelson Fernandes) of Toronto. She also leaves ten grandchildren and four great grandchildren.

Throughout her life, she was a devoted wife to Emil, caring and gentle mother to her children. She derived much joy from her grandchildren and great grandchildren. Her love and endless giving will always be remembered. Our family has truly been blessed and our lives enriched by her kindness and selflessness. We are thankful she lived a long, healthy and fulfilling life. She will be deeply missed by her family and all those who knew her.

Prayers were said on Wednesday, December 2nd at 7:30 p.m at the Gilber Funeral Chapel, Selkirk MB. Funeral services were held on Thursday, December 3rd at 10:00 a.m. also in the chapel with Fr. Miron Pozniak officiating. Interment followed in the Glen Eden Memorial Gardens.

The children of Kate Wasyliw

A donation of $50.00 from the family of Kate Wasyliw is gratefully accepted.

MARY PERNAROWSKI

On Saturday, September 19, 1998, Mary Pernarowski of Saskatoon passed away peacefully after a lengthy illness. She was predeceased by her parents, Anastasia and John Schurko, and two brothers, William and John Schurko. She is survived by her husband John of Saskatoon; sons Walter (Pola) Burak of Barrie ON and Mervyn (Gayle) Burak of Montreal, Quebec; one granddaughter Lora; two sisters, Kay Minken of Toronto Ontario and Ann Kenneth of Barrie Ontario and many nieces and nephews.

Mary, the oldest daughter of Anastasia and John Schurko, was born on September 4, 1917 in Goodeve SK. Growing up in a small community in a predominately Ukrainian district

indelibly shaped Mary's character and instilled in her the values that marked her all her life: honesty, integrity, diligence, caring for others, and above all, a love for her Ukrainian heritage. The happy hours that Mary spent in her father's store and machine shop sparked her interest in accounting and led her to leave home at the age of 15 to take a bookkeeping course in Saskatoon.

In the city Mary found a home away from home at the old Petro Mohyla Ukrainian Institute on the corner of Victoria and Main. While acquiring the bookkeeping skills for which she was admired all her life, Mary's interest in Ukrainian culture and history was heightened by the stimulating atmosphere of the Institute where she attended classes and lectures, and joined the Mohylianky Society, a girls' organization that trained young Ukrainian women to assume leadership roles in the community.

After returning to Goodeve, Mary worked in her father's machine shop, married William Burak, her former grade eight teacher, and gave birth to Walter and Mervyn. A few years later her husband left to teach in another town. While sharing custody of their sons, who spent alternate years with her, Mary completed Grade 10 by correspondence.

In 1942, while still working in her father's shop, Mary became the secretary treasurer of the village for $15 a month. A year later, she took on a third job at the local post office for $35 a month. When her sons reached high school age, Mary moved to Sasktoon so her sons could get a better education and later attend university.

Arriving in Saskatoon in 1950, Mary immediately found employment with the Saskatchewan Registered Nures' Association. When this office moved to Regina three months later, she worked briefly in the legal firm of John Hnatyshyn (later, Senator Hnatyshyn), while taking night courses in typing and shorthand at business school.

While working for The Medical Co-operative, Mary attended night classes at the University of Saskatchewan and obtained a certificate in accounting. Following the closure of the Co-opertive in the mid-sixties after the introduction of Medicare, Mary worked part-time in Julian Stechishin's legal firm and Hymer's Real Estate until she assumed the full-time position of accountant at the new Mohyla Instute.

Her employment at the Institute coincided with one of the happier periods in her life. In 1963, Mary married John Pernarowski, a former teacher and armament instructor with the Air Force, who was employed as an auditor with Revenue Canada in the Income Tax Division, and later served as a field officer for the Canada Pension Plan until his retirement in 1975. John and Mary were active members of the Holy Trinity Ukrainian Orthodox Cathedral and shared many interests, such as reading books, mushroom-picking and gardening. They both had an artistic bent; Mary's revealed itself in her intricately-designed Easter eggs, detailed embroidery work, and patchwork quilting, while John devoted many happy hours to painting in water-colours and oil.

While employed by the Institute and the Museum, Mary held the position of secretary-treasurer for many years with the Olha Kobylianska branch of the Ukrainian Women's Association of Canada. She was a tireless worker in attending to details when conferences were organized in Saskatoon and often served as a delegate to conventions of the Ukrainian Self-Reliance League of Canada held in other parts of Canada.

Mary was a quiet and unassuming woman who shunned the spotlight while working tirelessly behind the scenes to promote the preservation and develoment of Ukrainian culture in Canada. She was a loyal friend, an excellent hostess, and an unofficial chauffeur who willingly went out of her way to drive others to and from the many meetings she attended. Meticulous and conscientious in everything she did, she left behind a legacy of impeccable records in the organizations to which she belonged and a valuable collection of archival materials that she carefully preserved at home.

The funeral service for Mary was celebrated by Fr. Demjan Hohol at the Holy Trinity Ukrainian Orthodox Cathedral in Saskatoon, and the burial took place at Woodlawn Orthodox Cemetery.

In one of the many tributes paid to Mary, it was stated that she epitomized the statement made by Metropolitan Ilarion: „служити народові, то служити Богові" - to serve your people is to serve God. Having dedicated her life to working for the good of the Ukrainian community in Canada, she has truly earned her heavenly reward. She is greatly missed by her family, her friends, and the organizations in which she worked. May her memory be eternal.

Вічна їй пам'ять!

Submitted by Dr. Roma Franko
Saskatoon, Saskatchewan

In memory of his wife, John Pernowski has donated $200 to the Promin press fund.

SHIRLEY ANN MAKOWSKY (NEE MANCHUK)

It is with great sadness that the family of Shirley Ann Makowsky announces her falling asleep in the Lord on Tuesday, June 30, 1998 at the age of 41 years. Shirley was born on August 11, 1956 in Kamsack, Sask., the daughter of Tony and Eva Manchuk. Shirley received her education in Kamsack and went on to graduate from the University of Saskatchewan with a Bachelor of Science Degree in Home Economics in 1979, and Continuing Education Certificate (Administration) in 1994. Shirley believed education was a very important tool in life and strived to upgrade herself continually attending seminars and classes.

On August 11, 1978, Shirley was united in marriage to Michael Makowsky of Canora, Sask. They settled in Regina, Sask., where Shirley was very active in the Church as well as involved in community activities, such as the Ukrainian Women's Association of Canada, Ukrainian Orthodox Auditorium, Sadochok - Regina's Ukrainian Language pre-school program, Selo Gardens Seniors Complex, CYMK Advisor, Lastiwka Choir representative, Sask. Parents for Ukrainian Education representative, Interior Designers of Saskatchewan, Camp Trident Ukrainian Orthodox Church Camp, Crystal Lake, and the list carries on. The Canadian Mental Health Association employed her. Shirley had many interests, talents and was very gifted, which kept her busy and involved.

Above all her philosophy was to work together within her family, home and community to develop and build a strong sense of morals and values. Shirley leaves to cherish her passing: husband, Michael and sons Mykola and Lucas (Regina), parents, Tony and Eva Manchuk (Kamsack, Sask.) parents-in-law, Leonard and Doris Makowsky (Canora, Sask.), brothers Harvey (Fae Chato) Manchuk, Edwin (Marianna) Manchuk and their daughters Corallie and Lorrianne; sister Geraldine (Samuel) Davies; brothers-in-law, Rev. Fr. Taras (Joanne) Makowsky and their children Oksana, Julian and Titiana; Adrian (April) Makowsky and Merlin Makowsky. She will be sadly missed by family and friends and all that came to know and respect her.

Vichnaya Pamyat!

A donation of $125.00 is made to the Promin Press Fund.

Submitted by her family

In memory of **Shirley Makowsky** who passed away on June 30, 1998, the UWAC Daughters of Ukraine Branch in Regina enclose a $75.00 donation for the Promin Press Fund.
Vichnaya Pamyat!

Evelyn Korpus, President

Відділ ім. Лесі Українки у Вінніпезі, Манітоба складає пожертву в сумі $20.00 в пам'ять дорогої членки нашого відділу, св. пам. **Галя Калійки**. Хай пам'ять про неї буде вічною.

Галя Майба
Голова

Як нев'янучий вінок в пам'ять дорогих родичів, **Василя і Зеновії Вакарчук** і родичів мого чоловіка, **Гіоргія і Катріну Семенюк** складаю пожертву в сумі $50.00. Згадують їх милими споминами їхні діти Василь і Параскевія.

Параскевія Семенюк
Йорктон, Саскачеван

Mary Lena Kereliuk of Yorkton, Saskatchewan entered into eternal rest Friday, November 6, 1998 at the age of 88. As an everlasting wreath in memory of our dear member, a donation of $20.00 is made to the Promin Press fund.

Vichnaya Pamyat!

Ann Hudema, President
Anne Saley, Promin Convenor

A donation of $100.00 is forwarded for an everlasting wreath in memory of **Bert Alexander, Stan Shauchak, Betty Konvalchuk and Lil Krulitski** all of whom passed away this year.

Vichnaya Pamyat!

Helen Tkachuk
Promin Convenor
UWAC, Olha Kobylanska Branch,
Surrey BC

Forwarding a donation in the amount of $20.00 as an everlasting wreath in memory of my wife, **Stella Temrick**. Vichnaya Pamyat!

Anthony Temrick
Revelstoke BC

В пам'ять донечки **Мирослави** і внучки **Каролі** дарую $10.00 на Пресовий фонд Променя. Хай пам'ять про них буде вічною!

Катерина Кошлай
Монтреал, Квібек

We are forwarding a donation of twenty dollars to Promin in memory of **BARBARA WASYLCIW** who passed away on September 22, 1998, Вічна їй пам'ять!

Edward and Anna (nee Klimchuk) Prystupa
North Battleford, Saskachewan

Замість квітів на свіжу могилу св. пам. **добр. Олі Бойчук** складаємо пожертву в сумі $20.00. Висловлюємо родині покійної щире і глибоке співчуття. Нехай Господь Бог оселить душу добродійки в оселях праведних. Вічна їй пам'ять!

Елап, Дарина,
Олесь і Марко Пасічник
Кемлупс БК

For an everlasting wreath in loving memory of my wife **BESS TRISCHUK** who passed away on the 5th of June 1996. Lovingly and sadly missed by husband William and daughter Philomene, grandson Michael, granddaughter Suzanne and great great grandson Tyler. Enclosed donation of $25.00.

Eternal Memory!

William Trischuk
Smiths Falls, Ontario

У світлу пам'ять моїх покійних родичів **Юсафата і Софії Стільмащуків**, піонерів містечка Спеден в Альберті, які були сильними провідниками в культурному і громадському русі. В їх незабутню пам'ять складаю на нев'янучий вінок $100.00 на журнал Промінь.

Марія Орчук
Гренд Прері, Альберта

У тридцять-сьому річницю мого дорогого і незабутнього чоловіка і друга, який упокоївся 6-го лютого 1962 р., - в його світлу пам'ять посилаю $25.00 на Пресовий Фонд Променя.
Вічна йому пам'ять!

Дружина Татіяна Гарбар з родиною
Суррей, Б. К.

e-mail: athensptg@netaccess.on.ca

Reliability Since 1973

athens printing

Complete in House Service
From Creative Design to Final Product
Black on White to Full Colour Printing

- Business Stationery & Forms
- Business Cards
- Labels & Stickers
- Continuous Forms
- Brochures & Catalogues
- Newsletters & Booklets
- Invitations & Announcements
- Tickets of all Kinds
- Complete Bindery Services
- Desktop Publishing & Design

1480 Barton St. E., Hamilton, ON L8H 2W9
Tel: (905) 549-6719 Fax: (905) 549-7645

PRESS FUND

Note: The donations listed in this section include all those received from December 1 to December 31, 1998. IN MEMORIAM donations are acknowledged in that specific section. The Editorial Board gratefully acknowledges the generous donations in support of PROMIN.

In Memoriam donations	$530.00
UWAC Daughters of Ukraine and Lesia Ukrainka Branches collected during visit of Sonja Bejzyk, National President UWAC Donors are listed separately on page 25 of this issue.	$520.00
UWAC O. Kobrynska Br. Saskatoon SK	$100.00
UWAC, Brandon MB	$100.00
Jessie Bodnar, Mississauga ON	$60.00
Sonja Bejzyk, Winnipeg MB	$60.00
Janet Swenarchuk, Kelowna BC	$50.00
Halia Lypka, Hamilton ON	$50.00
Anne Malysh, Vernon BC	$50.00
UWAC Sophia Rusova Br., Etobicoke ON	$40.00
Slavko Malysh, Richmond BC	$40.00
Helen Metza, Thornhill ON	$35.00
UWAC Kniahynia Olha Br., Winnipeg MB	$30.00
Olga Biega-Morrone, Beaconsfield PQ	$25.00
Zenovia Zmiyiwsky, Thunder Bay ON	$25.00
Mary Metruned, Myrnam AB	$20.00
L. Liber, Etobicoke ON	$20.00
Olga Horehlad, Oshawa ON	$20.00
Mary Kipen, Barry's Bay ON	$15.00
Anna Tkaczyk, Calgary AB	$10.00
Anne Buklaschuk, Winnipeg MB	$10.00
Jean Klufas, Redwater AB	$10.00
Nila Gawa, Toronto ON	$10.00
Olga Dery, St. Laurent PQ	$10.00
Helen Bellerose, Sudbury ON	$10.00
Mary Buczak, Montreal PQ	$10.00
A. Walkovich, Mississauga ON	$5.00
Helen Triska, Surrey BC	$5.00
Mary Manuck, Surrey BC	$5.00

PETERS, BROWN

CHARTERED ACCOUNTANTS

- Accounting and Auditing
- Corporate and Personal Tax
- Estate and Trusts

Advising small business since 1917

WILLIAM P. MUCHICHKA, B.A., C.A.
703 Evans Avenue Suite 100,Etobicoke,Ontario,M9C 5E9
Tel: (416) 621-3313 Fax: (416) 621-3323

УКРАЇНСЬКА КАНАДСЬКА ФУНДАЦІЯ ІМ. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
UKRAINIAN CANADIAN FOUNDATION OF TARAS SHEVCHENKO

Let's ensure our future!

- Providing grants to promote the development of Ukrainian Canadian arts, education, literature and language since 1963. Over $2.5 million awarded.
- Receives financial support from the community it serves. All contributions used to increase the capital fund. Grants are awarded from the interest.
- Inquire about living bequests and designated funds.
- Perpetual recognition given to all contributors.

For more information contact:
Shevchenko Foundation
456 Main Street
Winnipeg, MB R3B 1B6
Tel. 204-942-4627
Fax 204-947-3882

Запевнімо нашу будучність!

The unique artwork on Promin's back cover this month was created by artist Valerie Borycki of Saksatoon SK, for a book, "The Story of My Life in Canada", on the occasion of a family reunion and 100th birthday on June 15, 1996 of her grandmother, Barbara Wasylciw (daughter of Eliya Korpan and Anna Surkan-Scherban). In 1938, Eliya Korpan wrote his story, which was published in the "Ukrainian Voice", and was translated into Enlgish in 1996. In this work of art, Valerie Borycki artistically captured a likeness of Eliya Korpan, her great-grandfather, and his journey to Canada and pioneering life in Saskatchewan.